

[Startsida](#) > [Detaljerade skatteanvisningar](#) > [Inkomstbeskattning av personkunder](#) > Hushållsavdrag

Hushållsavdrag

Har getts: **24.1.2014**

Diarienummer: **A218/200/2013**

Giltighet: **Tills vidare**

Bemyndigande: **Lag om Skatteförvaltningen 2 § 2**

Ersätter anvisningen: **Dnro 7/32/2011, 8.11.2012**

[Äldre version](#)

Den tidigare anvisningen har ändrats att motsvara den lagändring som trädde i kraft i början av 2014. I anvisningens punkter 6, 10.1 och 10.5 preciseras hurdan användning av bostad anses berättiga till hushållsavdrag. Det har dessutom fogats ett avsnitt om kringgående av skatt till anvisningens punkt 14.2.

Innehåll

1 Allmänt

- 1.1 Hushållsavdraget infördes 1997
- 1.2 Förändringar som trädde i kraft 2003
- 1.3 Förändringar som trädde i kraft 2005
- 1.4 Förändringar som trädde i kraft 2006
- 1.5 Förändringar som trädde i kraft 2007
- 1.6 Förändringar som trädde i kraft 2009
- 1.7 Förändringar som trädde i kraft 2012
- 1.8 Förändringar som trädde i kraft 2013
- 1.9. Förändringar som trädde i kraft 2014

2 Hushållsavdrag beviljas endast fysiska personer

3 Förskottsuppbördsregistreringens betydelse

- 3.1 Förskottsuppbördsregistrering av företag eller företagare
- 3.2 Allmännyttigt samfund
- 3.3 Städer, kommuner och samkommuner

4 Avdrag beviljas endast för arbete

5 Avdrag beviljas inte för eget arbete

6 Avdrag beviljas endast för arbete utfört i bostad eller fritidsbostad

- 6.1 Bostad och fritidsbostad
- 6.2 Sammanslutnings eller dödsbos bostad
- 6.3 Fritidsbostad i gemensamt bruk
- 6.4 Servicebostäder och vårdhem

7 Avdrag för hushållsarbete

- 7.1 Avdragbart hushållsarbete
- 7.2 Icke avdragbart hushållsarbete

8 Avdrag för omsorgs- och vårdarbete

- 8.1 Avdragbart omsorgs- och vårdarbete
- 8.2 Icke avdragbart omsorgs- och vårdarbete
- 8.3 Momsfria hälso- och sjukvårdstjänster

8.3.1 Icke avdragbara hälso- och sjukvårdstjänster

8.3.2 Avdragbara hälso- och sjukvårdstjänster

8.4 Socialvårdstjänster

8.4.1 Avdragbara socialvårdstjänster

8.4.2 Icke avdragbara socialvårdstjänster

9 Hushålls-, omsorgs- och vårdarbete vid serviceboende

9.1 Privata servicehus

9.2 Kommunala servicehus

10 Avdrag för underhålls- och ombyggnadsarbete i bostad

10.1 Bostad och fritidsbostad som är i eget bruk

10.2 Avdragbart underhålls- och ombyggnadsarbete i bostad

10.3 Icke avdragbart underhålls- och ombyggnadsarbete i bostad

10.4 Nybygge och jämförbart arbete

10.4.1 Icke avdragsgillt nybygge

10.4.2 Avdragsgillt byggnadsarbete

10.5 Renovering som utförs i bostad direkt före inflyttningen

10.6 Sotning och underhåll

10.7 Istandsättning av gårdsområde; vattenledningar, avlopp och elektricitet i egnahemshus och fritidsbostad

10.8 Anslutningsavgifter

10.9 Konstruktioner som byggs på gårdsområde till egnahemshus och fritidsbostad

10.10 Värmesystem i egnahemshus och fritidsbostad

10.11 Reparation och installation av hushållsmaskiner och anordningar

10.12 Installations- och underhållsarbete i fråga om data- och informationstekniska apparater

11 Hushållsavdrag i bostadsaktiebolag

11.1 Fördelning av underhållsansvaret enligt lagen om bostadsaktiebolag och bolagsordningen

11.2 Underhållsansvarets inverkan på rätten till hushållsavdrag

11.3 Bestämmelser om underhållsansvar i lagen om bostadsaktiebolag

11.4 Bolagsordningens bestämmelser om underhållsansvar

11.5 Arbeten inom aktieägarens underhållsansvar i bostadsutrymmen som denne besitter

11.6 Aktieägarens rätt att utföra ändringsarbeten i utrymmen som denne besitter

11.7 Bostadslägenhetens invändiga delar, balkongarbete och lås

11.8 Lägenhetens konstruktioner, isolering och grundläggande system

11.9 Garage och carport

11.10 Arbeten på bostadsaktiebolagets gårdsområde

11.11 Underhållsarbete baserat på bolagsstämans beslut

11.12 Övervakares arbete

11.13 Nybygge och tillbyggnad i bostadsaktiebolag

12 Hur stöd påverkar avdraget

12.1 Allmänt om hur stöd påverkar avdraget

12.2 Stöd för närståendevård och servicesedel

12.3 Stöd för boendeservice

12.4 Reparationsunderstöd ur statens eller annat offentligt samfunds medel eller från andra instanser

12.4.1 Understöd för fysiska personer

12.4.2 understöd som bostadsaktiebolag erhållit

13 Avdragsgrundande arbetskostnader

13.1 Avdrag på basis av arbetsersättning till företag och företagare

13.2 Avdrag för hushållsarbete utfört av allmännyttig förening

13.3 Avdrag för förmedlat arbete

13.4 Avdrag för lön och lönebikostnader

13.4.1 Lön till au pair

13.4.2 Lön utomlands

13.5 Arbetsersättning som betalats för begränsat skattskyldiga företag eller företagare för arbete i Finland

13.6 Arbetsersättning för arbete inom europeiska ekonomiska samarbetsområdet

- 13.7 Hushåll i arbetsgivarriering
- 13.8 Faktureringskanaler och motsvarande tjänsteleverantörer

14 Avdragets maximibelopp och avdragsår

- 14.1 Avdragets maximibelopp
- 14.2 Avdragsår

15 Skatteavdrag

16 Hushållsavdrag hos makar

- 16.1 Makars avdragsrätt
- 16.2 Sambos och barns avdragsrätt

17 Finansierings- och avbetalningsavtal, presentkort och förskott

18 Hur ersättning från försäkringsbolag påverkar avdraget

19 Hur avdraget påverkar anskaffningsutgiften för tillgångar och kostnader för inkomstens förvärvande

- 19.1 Hushållsavdrag och bestämning av anskaffningsutgiften för bostad
- 19.2 Hushållsavdrag och avdragna kostnader från hyresinkomster
- 19.3 Hushållsavdrag och kostnader för förvärvande av kapitalinkomster

20 Yrkande på hushållsavdrag i beskattningen

- 20.1 Hur hushållsavdraget beaktas vid förskottsuppbörd
- 20.2 Yrkande på hushållsavdrag i den slutliga beskattningen
- 20.3 Yrkande på hushållsavdrag efter slutförd beskattning
- 20.4 Hushållsavdrag med hjälp av tjänsten palkka.fi
- 20.5 Hushållsavdrag på arbetsersättning som betalats för arbete inom ees-området

21 Betalning av arbetsgivarprestationer samt årsanmälan

1 Allmänt

När den skattskyldige låtit utföra arbete i hemmet får denne dra av en del på skatten som hushållsavdrag. Trots benämningen hushållsavdrag är det inte ett hushållsspecifikt utan ett individuellt avdrag. Därmed kan t.ex. båda makarna få avdrag separat, om deras avdragbara kostnader är tillräckligt stora.

Det är möjligt att dra av en del (15 %) av den utbetalda lönen och hela lönebidkostnaden (arbetsgivares socialskyddsavgifter, obligatoriska arbetspensionsavgifter, olycksfallsförsäkringspremier, arbetslöshetsförsäkringspremier och grupplivförsäkringspremier), om arbetet utförs av en avlönad arbetstagare. Om arbetet utförs av ett företag eller en företagare som är med i förskottsuppbörsregistret eller ett allmännyttigt samfund kan en del (45 %) av arbetets andel på fakturan dras av, m.a.o. arbetsersättningen. Med arbetsersättning avses i lagen om förskottsuppbörd sådan betalning som betalas för arbete till en företagare, ett företag eller ett allmännyttigt samfund och som till sin karaktär inte är lön.

Avdragsgillt är normalt hushålls-, omsorgs- eller vårdarbete samt arbete som innebär underhåll och ombyggnad av den skattskyldiges bostad och fritidsbostad. Avdrag kan även fås för motsvarande arbete som har utförts i en bostad eller fritidsbostad som används av den skattskyldiges eller dennes makes eller bortgångna makes föräldrar, adoptivföräldrar och fosterföräldrar eller av dessa personers släktingar i rätt uppstigande led eller dessa personers make. Kravet på normalitet gäller såväl hushållsarbete som omsorgs- och vårdarbete. Med normalitet avses sådant arbete som normalt utförs till förmån för hemmet och dem som bor där. På Skatteförvaltningens webbplats finns en förteckning över typiska arbeten som antingen ger eller inte ger rätt till hushållsavdrag

- Arbeten som berättigar till hushållsavdrag

Avsikten med hushållsavdraget är att förbättra sysselsättningen genom att sporra hushåll att låta utomstående utföra sådana arbeten som de tidigare själva har utfört. Avsikten har ytterligare varit att främja självständigt underhåll av bostäder och att bekämpa den svarta ekonomin.

1.1 Hushållsavdraget infördes 1997

Lagen om hushållsavdrag – lagen om temporärt skattestöd för hushållsarbete (728/1997) – var experimentell och gällde under tiden 1.10.1997-31.12.2000. Den s.k. skattestödmodellen tillämpades i Södra Finlands, Uleåborgs och Lapplands län. I Västra och Östra Finlands län gjordes samtidigt ett experiment med en s.k. företagsstödmodell, som grundade sig på lagen om temporärt stödsystem för hushållsarbete (839/1997). Enligt denna lag beviljades stödet direkt till det företag som sålde hushållsarbetet.

Den s.k. företagsstödmodellen slopades vid ingången av 2001 och skattestödmodellen kom att gälla hela landet. Bestämmelser om hushållsavdraget finns i 127 a - c § i inkomstskattelagen (995/2000). Bestämmelserna tillämpades första gången vid beskattningen för 2001. Då föreskrevs en självrisk på 100 euro för hushållsavdrag och avdraget kunde även tillämpas på kommunalskatten. Enligt motiveringen i regeringens proposition (RP 140/2000) kunde avdraget fortfarande beviljas i samma omfattning som enligt den tidigare temporära lagen. Den tidigare tolkningen om hurdant arbete lagen ska omfatta förblev således oförändrad. Sedan dess har nedan angivna förändringar i lagens tillämpningsområde skett.

1.2 Förändringar som trädde i kraft 2003

Avdraget har utvidgats flera gånger under dess giltighetstid. Från ingången av 2003 steg avdragets maximibelopp från 900 euro till 1 150 euro. Samtidigt steg avdraget som beviljas för arbetsersättning till förskottsuppbördsregistrerade företagare eller företag samt allmännyttiga samfund från 40 till 60 procent. Dessutom beviljades avdrag för 10 procent av den utbetalda lönen och för lönebikostnaderna.

1.3 Förändringar som trädde i kraft 2005

Sedan ingången av 2005 har hushållsavdrag även kunnat fås för arbete utfört i en bostad eller fritidsbostad som används av den skattskyldiges och dennes makes eller bortgångna makes föräldrar, adoptivföräldrar eller fosterföräldrar eller av dessa personers släktingar i rätt uppstigande led eller dessa personers make. Därtill blev det 2005 möjligt att dra av 30 procent i stället för tidigare 10 procent av den utbetalda lönen. Inga förändringar gjordes i avdraget för utbetalda lönebikostnader på arbete.

1.4 Förändringar som trädde i kraft 2006

Vid ingången av 2006 steg det maximala avdragsbeloppet för normalt hushålls-, omsorgs- eller vårdarbete från 1 150 euro till 2 300 euro per person och år. Däremot förblev det maximala avdragsbeloppet för ombyggnads- och underhållsarbete i en bostad och fritidsbostad 1 150 euro. Det totala avdragsbeloppet för en skattskyldig fick dock inte överstiga 2 300 euro per år. Den andra ändringen gällde understöd som förhindrar avdraget: Från ingången av 2006 beaktas endast de understöd som direkt har beviljats hushållet.

1.5 VFörändringar som trädde i kraft 2007

Från ingången av 2007 har man kunnat få hushållsavdrag trots att hushållet samtidigt får energiunderstöd som beviljats för samma omläggning av värmesystem enligt lagen om understöd för reparation av bostäder, energiunderstöd och understöd för sanitära olägenheter (1184/2005). Detta är ett undantag från regeln att hushållsavdrag inte beviljas för underhålls- eller reparationskostnader i en bostad om reparationsunderstöd för reparation av bostaden har beviljats ur offentliga medel. Ändringen som gäller energiunderstöd tillämpades redan vid beskattningen för 2006.

Dessutom preciserades inkomstskattelagen så att hushållsavdrag inte beviljas för arbete som den skattskyldige själv har utfört, och inte heller för arbete som har utförts av en person som bor i samma hushåll som den skattskyldige. Dessutom preciserades uttrycket "skattepliktig verksamhet" i 127 b § 2 punkten i inkomstskattelagen till "inkomstskattepliktig verksamhet".

1.6 Förändringar som trädde i kraft 2009

Från ingången av 2009 steg maximibeloppet för hushållsavdrag till 3 000 euro per skattskyldig. Maximibeloppet gällde förutom hushålls-, omsorgs- eller vårdarbete även underhåll och ombyggnad av en bostad eller fritidsbostad. Dessutom utvidgades avdragets tillämpningsområde till installation, underhåll och handledning i fråga om hemmets data- och informationstekniska apparater.

1.7 Förändringar som trädde i kraft 2012

Från ingången av 2012 sänktes maximibeloppet för hushållsavdrag till 2 000 euro. Samtidigt sänktes avdraget som beviljas för arbetsersättning till förskottsuppbördsregistrerade företagare eller företag samt allmännyttiga föreningar från 60 till 45 procent. Dessutom får endast 15 % av den utbetalda lönen dras av mot tidigare 30 %. Inga förändringar gjordes i avdraget för utbetalda lönebikostnader på arbete.

1.8 Förändringar som trädde i kraft 2013

Från ingången av 2013 får en skattskyldig som har beskattningsbar inkomst i Finland, under vissa förutsättningar, i den finska beskattningen dra av en del av de belopp som han eller hon har betalt för arbete som utförts i hushållet också om detta arbete har utförts i en annan stat som hör till Europeiska ekonomiska samarbetsområdet (EES). Den skattskyldige ska visa att betalningsmottagaren inte har gjort sig skyldig till väsentliga försummelse i samband med betalning eller deklaration av skatter eller i bokföringen.

Den skattskyldige kan lämna en sådan utredning med intyg som ges av skattemyndigheten i staten i fråga. Man kan visa uppfyllda villkor till avdrag också så att den som fått ersättning för arbete är införd i staten i fråga i ett register som motsvarar det finska förskottsuppbördsregistret. Ett register i en annan stat kan anses motsvara Finlands förskottsuppbördsregister, om villkoren för införande i och avförande från registret i fråga i huvudsak är desamma som i Finland.

Ändringen som trädde i kraft i början av 2013 tillämpas retroaktivt så att den skattskyldige ska ha rätt till hushållsavdrag för arbete som utförts 1.1.2007 eller senare i en annan EES-stat om de övriga villkoren för avdraget uppfylls. En retroaktiv tillämpning av bestämmelsen förutsätter dock att den skattskyldige yrkar rättelse inom de sedvanliga fristerna för rättelseyrkande. Exempelvis rättelseyrkande som gäller skatteåret 2007 ska lämnas in senast till slutet av 2013.

I lagen tillades dessutom att hushållsavdrag inte beviljas om det för samma arbetsprestation har erhållits stöd enligt lagen om offentlig arbeidskrafts- och företagservice.

1.9 Ändringar som trädde i kraft 2014

Vid ingången av 2014 steg maximibeloppet på hushållsavdraget till 2 400 euro. Några andra ändringar har inte gjorts i avdraget.

2 Hushållsavdrag beviljas endast fysiska personer

Hushållsavdrag beviljas endast fysiska personer. Därmed kan t.ex. ett aktiebolag (som även ett bostadsaktiebolag är), ett allmännyttigt samfund eller någon annan juridisk person eller sammanslutning inte få avdraget.

Ett dödsbo kan inte få avdraget, förutom i beskattningen för det år då personen har avlidit. Då beviljas hushållsavdrag i situationer där personen beställde och betalade arbetet när denne var vid liv. Avdraget kan även beviljas om personen gjorde en bindande beställning av ett avdragsgillt arbete och arbetet påbörjades när personen ännu var vid liv, men blev inte färdigt före personens död. Då kan undantagsvis avdraget dras av även året efter dödsåret.

En näringsidkare (yrkesutövare och affärsidkare) kan inte beviljas något hushållsavdrag för sådant arbete som har anknytning till näringsverksamheten eller till renovering av byggnader som används vid näringsverksamheten. Näringsidkarens rätt till hushållsavdrag för lön som utbetalats till en anställd behandlas nedan i avsnitt 5. Avdrag kan inte fås för eget arbete.

Inte heller kan en jordbruksidkare beviljas något hushållsavdrag för sådant arbete som har anknytning till jord- och skogsbruket, t.ex. boskapsskötsel, odling och olika reparationer av jordbruksbyggnader. Däremot kan reparationsarbeten i jordbruksidkarens bostad berättiga till avdraget. Till den del bostaden används för t.ex. gårdsbruksturism kan avdraget dock inte beviljas.

3 Förskottsuppbördsregistreringens betydelse

En av förutsättningarna för hushållsavdrag är att prestationen (ersättningen) för avdragsgillt arbete betalats ut till en mottagare som idkar inkomstskattepliktig verksamhet och finns med i förskottsuppbördsregistret (127 b § i

inkomstskattelagen). Med idkare av inkomstskattepliktig verksamhet avses här att prestationen som hushållet betalar beskattas i betalningsmottagarens inkomstbeskattning. Undantaget här är nedan angivna allmännyttiga samfund som utför normalt hushålls-, omsorgs- och vårdarbete.

Betydelsen av förskottsuppbörsregistrering av företaget eller företagaren som utfört arbetet förklaras närmare i detta kapitel. Förutsättningarna för hushållsavdrag på grundval av utbetald lön förklaras nedan i 13.4.

3.1 Förskottsuppbörsregistrering av företag eller företagare

Hushållsavdrag förutsätter alltid, oberoende av prestationens belopp, att den företagare eller det företag som har utfört arbetet finns med i förskottsuppbörsregistret. Om företaget eller företagaren som är betalningsmottagare inte finns med i förskottsuppbörsregistret beviljas hushållsavdrag överhuvudtaget inte för någon ersättning som företaget eller företagaren fakturerat. När arbetsersättning utbetalas till ett företag eller en företagare som inte finns med i förskottsuppbörsregistret är det inte heller sådan lön som kan ge hushållsavdrag. Avdrag beviljas inte heller då en företagare eller ett företag som inte finns med i förskottsuppbörsregistret har köpt arbetet av en underleverantör som finns med i registret som företagare eller företag.

Den som betalar arbetsersättning ska vid betalningstidpunkten kontrollera att sammanslutningen, företaget eller företagaren finns med i förskottsuppbörsregistret. Registreringen kan kontrolleras genom företags- och organisationsdatasystemets offentliga informationstjänst <http://www.ytj.fi/svenska/> på Internet. Uppgifter kan sökas med antingen företagets namn eller FO-nummer. Registreringen kan även kontrolleras på Skatteförvaltningens servicenummer 020 697 031. Om företaget eller företagaren inte finns med i förskottsuppbörsregistret ska betalaren verkställa förskottsinnehållning på betalningen. Hushållet behöver dock inte verkställa någon förskottsinnehållning om det belopp som betalas till en och samma betalningsmottagare uppgår till högst 1 500 euro under året. Information om hushållens arbetsgivarskyldigheter vid löneutbetalningar finns på Skatteförvaltningens webbplats i artikeln Hushållen som arbetsgivare.

- [Företags- och organisationsdatasystem](http://www.ytj.fi) (www.ytj.fi)
- [Hushållen som arbetsgivare](#)

När en skattskyldig låter utföra arbetet ska denne i praktiken kontrollera förskottsuppbörsregistreringen av företaget eller företagaren redan när avtalet ingås för att försäkra sig om sin rätt till hushållsavdrag på grundval av inköpta tjänster. Det räcker om förskottsuppbörsregistreringen kontrolleras när avtalet ingås om uppdragsavtalet gäller t.ex. en renovering som pågår en viss tid eller annat arbete som pågår en viss tid under högst ett år. Om arbetet baserar sig på ett uppdragsavtal på över ett år, ska betalaren kontrollera förskottsuppbörsregistreringen minst en gång om året för att förvissa sig om att företaget eller företagaren inte avregistrerats under arbetets gång. Exempel: om avtalet ingås 15.4.2013 ska förskottsuppbörsregistrerings giltighet kontrolleras senast 15.4.2014. Då övriga förutsättningar är uppfyllda kan hushållsavdrag alltid beviljas för utbetalningar, om betalningsmottagaren har varit registrerad vid tidpunkten för utbetalningen.

Det är betalarens skyldighet att kontrollera förskottsuppbörsregistreringen. Trots detta kan det hända att ett företag blir skadeståndsskyldigt med stöd av konsumentskyddslagen för att det inte informerat sin uppdragsgivare om att företaget inte finns med i förskottsuppbörsregistret. Högsta domstolen har i en dom (HD:2008:91) ålagt ett renoveringsföretag att till sin kund betala 750 euro i skadestånd för det hushållsavdrag om 1.165 euro som kunden förlorat därför att företaget inte hade informerat kunden om att företaget inte var förskottsuppbörsregistrerat.

3.2 Allmännyttigt samfund

Betalningar som gjorts till allmännyttiga samfund för normalt hushållsarbete eller omsorgs- och vårdarbete berättigar till hushållsavdrag även om samfundet inte är registrerat i förskottsuppbörsregistret och inte idkar inkomstskattepliktig verksamhet (127 b § i inkomstskattelagen). Avdragsgilla är däremot inte kostnader för underhåll eller ombyggnad av bostad eller fritidsbostad när arbetet betalats till ett allmännyttigt samfund, om samfundet inte är förskottsuppbörsregistrerat och inte idkar inkomstskattepliktig verksamhet i fråga om sådant arbete.

Den som låter ett allmännyttigt samfund utföra arbetet kan inte använda företags- och organisationsdatasystemet eller något annat offentligt register får att få visshet om huruvida samfundet idkar inkomstskattepliktig verksamhet för det ifrågavarande arbetet. På grund av skattesekretessen kan inte heller Skatteförvaltningen lämna ut sådana uppgifter till uppdragsgivaren. När den skattskyldige tänker låta ett allmännyttigt samfund utföra underhålls- eller

ombyggnadsarbete i bostaden ska denne själv hos samfundet i fråga förvissa sig om huruvida det idkar inkomstskattepliktig verksamhet och ifall hushållsavdrag kan fås på grundval av utbetald arbetsersättning. Rätten till hushållsavdrag avgörs dock slutligen vid verkställandet av beskattningen.

- Företags- och organisationsdatasystem (www.ytj.fi)

3.3 Städer, kommuner och samkommuner

Av praktiska skäl är kommunerna förskottsuppbördsregistrerade, men trots detta är de inte skattskyldiga för inkomst av näringsverksamhet som de idkar inom sitt eget område (21 § 4 mom., sista meningen i inkomstskattelagen). Kommunen är dock skattskyldig för verksamhet som idkas utanför kommunen. För denna del kan hushållsavdrag erhållas om de övriga förutsättningarna för avdraget är uppfyllda.

I normala fall är alltså prestationer som den avdragsyrkande betalar till kommuner och städer icke avdragsgilla. Exempelvis är betalningar för kommunala hembiträdens, verkstäders och läroanstalters arbetsprestationer icke avdragsgilla. Dessutom ger andra avgifter som den skattskyldige betalar till kommunen eller staden, t.ex. avgifter för hushålls-, omsorgs- och vårdarbete vid serviceboende, inte rätt till hushållsavdrag.

Här bör det också påpekas att betalningar till aktörer som verkar i kommunens eller stadens regi inte heller ger rätt till hushållsavdrag för deras arbetsprestationer. De fakturerar sitt arbete med kommunens eller stadens FO-nummer. I dessa fall kan avdrag inte beviljas, även om arbetet skulle ha utförts av ett allmännyttigt samfund. Detta beror på att en förutsättning för hushållsavdrag som anges i motiveringen till regeringens proposition (RP 144/2006), vid sidan av förskottsuppbördsregistrering, är att arbetsprestationen beskattas i betalningsmottagarens inkomstbeskattning. Denna förutsättning är inte uppfylld vid betalningar till kommuner och städer.

En samkommun är skattskyldig för näringsverksamhet som den idkar inom sitt område (21 § 4 mom. i inkomstskattelagen). Innan man alltså kan bevilja avdrag för ett arbete som utförts av en samkommun ska den skattskyldige utreda om samkommunen idkar inkomstskattepliktig verksamhet för det ifrågakvarande arbetet. Den skattskyldige ska be om utredningen antingen hos samkommunen eller hos Skatteförvaltningen. Om samkommunen idkar skattepliktig näringsverksamhet och är införd i förskottsuppbördsregistret ger utbetalningen således rätt till avdrag.

Om kommunen ordnar kommunala tjänster genom samkommunen, är avgifter som betalas till den inte avdragsgilla i likhet med betalningar till kommunen.

Exempel: Om samkommunen i stället för kommunen tar ut klientavgifter enligt lagen om klientavgifter i social- och hälsovården (734/92), beviljas inte hushållsavdrag för klientavgifterna.

4 Avdrag beviljas endast för arbete

Hushållsavdrag beviljas endast för kostnaderna för avdragsgillt arbete. Avdraget beviljas t.ex. inte för andra arbetskostnader, apparatur, tillbehör, material, ämnen, resekostnader eller transportkostnader som ingår i fakturan. Därför ska företagarens eller företagets faktura också innehålla en specifikation av icke avdragsgilla poster. I praktiken betyder detta att fakturan ska ange antalet timmar avdragsgillt arbete eller ett entreprenadpris som motsvarar det avdragbara arbetet som utförts. Dessutom ska fakturan ange mängden av och priset för icke avdragsgillt arbete samt andra icke avdragsgilla poster, t.ex. priset för apparatur, tillbehör, material, ämnen, resor och transporter samt debiteringar av restid.

Företaget ska själv göra en uppskattning av arbetets andel eftersom det är företaget som har den bästa sakkunskapen och de bästa förutsättningarna för detta. Fakturans pris för avdragsgillt arbete ska dock motsvara de verkliga arbetskostnaderna. Priset för avdragsgillt arbete får inte ökas artificiellt genom icke avdragsgilla fakturaposter. Således ska t.ex. andelen för apparatur, tillbehör, material, ämnen, resekostnader, transportkostnader och icke avdragsgillt arbete på fakturan motsvara det verkliga priset som företaget i allmänhet debiterar sina kunder.

Högsta förvaltningsdomstolen har i sitt årsboksavgörande HFD:2009:73 ansett att en skattskyldig hade rätt till hushållsavdrag för arbetsersättning som betalats för leverans av en jordvärmeanläggning, då arbetsersättningen omfattade lönekostnader, leverantörens fasta och rörliga kostnader samt kostnader för apparatur som användes

vid borringen. Avgörandet innebär att man alltså kan erhålla hushållsavdrag för arbetsersättning som även inkluderar en maskinandel.

5 Avdrag beviljas inte för eget arbete

Enligt 127 a § i inkomstskattelagen beviljas hushållsavdrag inte för arbete som den skattskyldige själv har utfört, och inte heller för arbete som har utförts av en person som bor i samma hushåll som den avdragsyrkande skattskyldige.

Avdrag beviljas t.ex. inte för de löner som den skattskyldige betalar till sin make, sambo eller barn som bor hemma. Enligt regeringens proposition 144/2006 beviljas avdraget inte heller för arbetsprestationer köpta från ett företag som ägs av den skattskyldige själv eller av en person som bor i samma hushåll när den som utför arbetet är den skattskyldige själv eller en person som bor i samma hushåll. Hushållsavdrag beviljas alltså inte då en person eller de personer som bor i samma hushåll utför arbetsprestationer för egen eller annans räkning i en bostad eller fritidsbostad som är i dennes eller deras bruk.

Alla som bor i samma bostad hör dock inte nödvändigtvis till samma hushåll. Exempel på detta är när en person som behöver regelbundet hushålls- eller omsorgsarbete hyr ut en del av sin bostad till en hemvårdare utanför familjen eller en omsorgsleverantör eller erbjuder denne en bostad som naturaförmån. Dessa personer anses inte bo i samma hushåll trots att de bor i samma bostad.

Näringsidkare (yrkesutövare eller affärsidkare) kan i princip låta en anställd utföra avdragsgillt arbete om personen inte bor i samma hushåll. Då måste näringsidkaren intäktsföra ett privatuttag som motsvarar arbetsprestationen och betala eventuell mervärdesskatt. Näringsidkaren kan dock inte få hushållsavdrag eftersom intäktsföring av privatuttaget inte utgör en grund för hushållsavdrag enligt 127 b § i inkomstskattelagen.

6 Avdrag beviljas endast för arbete utfört i bostad eller fritidsbostad

Avdragsgillt arbete är sådant som har utförts i en bostad eller fritidsbostad som används av den avdragsyrkande skattskyldiges eller dennes makes eller bortgångna makes föräldrar, adoptivföräldrar och fosterföräldrar eller av dessa personers släktingar i rätt uppstigande led eller dessa personers make (127 a § i inkomstskattelagen).

Arbete i en bostad som används av släktingar i nedstigande led är dock inte avdragsgillt. Exempel på detta är att föräldrarna inte kan dra av reparationskostnader för barnens bostad, om de inte samtidigt bor i bostaden.

En bostad eller en fritidsbostad anses redan fr.o.m. tidpunkten för köpet vara i sådan användning som berättigar till hushållsavdrag om den skattskyldige genast efter köpet renoverar bostaden och flyttar in i bostaden eller börjar använda fritidsbostaden senast inom tre månader från köpet. I annat fall anses bostaden vara i den skattskyldiges användning fr.o.m. den tidpunkt då han eller hon flyttar in i den eller tar i bruk den.

Typen av bostad (egnahemshus, fristående hus, parhus, radhus eller flervåningshus) eller besittning har inte betydelse för beviljandet av avdrag. Bostaden kan vara en ägar- eller hyresbostad. Boendet kan även basera sig på boende- eller besättningsrätt som förbehållits vid överlåtelse av bostaden. Exempel på detta är att föräldrar ger bostaden till sina barn som gåva, men behåller boendeätten till den.

Endast ägande eller besittning av bostaden på en viss grund ger inte rätt till avdrag. För att hushållsavdrag ska kunna beviljas förutsätts att den skattskyldige eller en släkting (enligt definitionen i 127 a § i inkomstskattelagen) använder bostaden som sin permanentbostad, s.k. andrabostad eller fritidsbostad. Om personen vårdas permanent på en institution kan man anse att bostaden fortfarande är i personens besittning om hans eller hennes lösöre finns där.

Arbete som utförs någon annanstans än i bostaden är inte avdragsgillt. T.ex. festarrangemang eller matlagning någon annanstans än i hemmet berättigar inte till avdraget. Tvättservice betraktades inte som normalt hushållsarbete eftersom platsen för arbetets utförande inte var hemmet (högsta förvaltningsdomstolens avgörande HFD:2001:52). Ett ytterligare exempel på arbete som inte berättigar till avdraget eftersom det utförs på en annan plats kan nämnas reparation av dörrar eller andra flyttbara delar av bostaden, t.ex. målning, lackering eller slipning som sker någon annanstans än i hemmet.

6.1 Bostad och fritidsbostad

Till den skattskyldiges bostad eller fritidsbostad anses också höra bostadens gårdsområde samt på detta område belägna byggnader och konstruktioner som tjänar boendet, t.ex. fristående bastu, förråd, garage och vedbod.

Med gårdsområde avses i allmänhet tomten. På glesbygden kan gårdsområdet anses vara ett område som omger byggnaden och vars storlek är högst 10.000 kvadratmeter. Detta område framgår oftast bäst av storleken på området som omger byggplatsen. En enskild väg utanför gårdsområdet hör inte till bostaden.

6.2 Sammanslutnings eller dödsbos bostad

En fysisk person får dra av kostnaderna för underhålls- och ombyggnadsarbete i en sådan bostad som är i besittning av en sammanslutning eller som hör till ett dödsbo, förutsatt att han eller hon i egenskap av delägare i sammanslutningen eller dödsboet bor i bostaden och om han eller hon själv betalar kostnaderna. Även en hyresgäst som bor i en bostad som ägs av en sammanslutning eller ett dödsbo kan beviljas avdrag. Hushålls- och omsorgs-/vårdarbete som utförs i en bostad som är i besittning av en sammanslutning eller hör till ett dödsbo kan vara avdragsgillt om övriga förutsättningar är uppfyllda.

Exempel: Dödsboet äger en bostad. Boet har tre delägare, varav två använder bostaden permanent. Den tredje delägaren använder inte bostaden, men tar del i kostnaderna i proportion till sin dödsbodelägarandel. De två delägare som använder bostaden har rätt till hushållsavdrag, om övriga förutsättningar är uppfyllda. Den tredje delägaren får inte hushållsavdrag eftersom han inte använder bostaden.

6.3 Fritidsbostad i gemensamt bruk

Fritidsbostäder kan ibland vara i flera hushålls eller privatpersoners gemensamma bruk. Om det framläggs en utredning över det gemensamma bruket, har alla de personer som använt bostaden och tagit del i de avdragsgilla kostnaderna rätt till hushållsavdrag. En fritidsbostad kan ägas av ett dödsbo. Hushållsavdrag beviljas i proportion till den andel av kostnaderna respektive delägare stått för.

6.4 Servicebostäder och vårdhem

I servicehus och vårdhem utförs arbete med karaktär av hushållsarbete samt omsorgs- och vårdarbete delvis i rum som den boenden förfogar över och delvis i gemensamma utrymmen. Hushållsavdrag kan beviljas till den del avdragsgillt normalt hushålls-, omsorgs- och vårdarbete utförs i de utrymmen som den boende förfogar över privat.

7 Avdrag för hushållsarbete

Normalt hushållsarbete är avdragsgillt. Med normalitet avses hushållsarbete som utförs allmänt till förmån för hemmet och personer som bor där.

Hushållsavdraget beviljas inte, om direkt för samma arbetsprestation har erhållits stöd för närståendevård, servicesedel som beviljats av kommunen för social- och hälsovård, stöd som avses i lagen om stöd för hemvård och privat vård av barn (vårdpenning, vårdtillägg och kommundillägg), eller lönesubvention enligt lagen om offentlig arbetskrafts- och företagservice.

Andra understöd än de ovannämnda för samma arbetsprestation, t.ex. vårdbidrag för pensionstagare, hindrar inte hushållsavdraget. De minskar dock de avdragsgilla kostnaderna.

7.1 Avdragbart hushållsarbete

Avdragsgillt hushållsarbete är t.ex. städning, tvättning, strykning, annan klädvård och matlagning i en bostad och fritidsbostad som den skattskyldige använder. Om personen ordnar t.ex. en familjefest där ett cateringföretag sköter servering, kaffekokning och matlagning i hemmet eller i fritidsbostaden kan hushållsavdrag erhållas. Detta arbete utgör normalt hushållsarbete och har dessutom utförts på ett ställe som ger rätt till avdrag.

Dessutom är vattning av blommor, skötsel av gårdsområde och där utförd trädgårdsskötsel som gräs- och häckklippning avdragsgilla. Dessutom ger vedhuggning och -upplagring samt kapning av grenar på gårdsträd rätt till hushållsavdrag. Om dessa arbeten utförs med hjälp av en maskin såsom traktor, vedklyv eller lyftkran kan man få hushållsavdrag för arbetets andel. Med gårdsträd avses här t.ex. ett enstaka ruttet träd på egnahemshusets gräsmatta som därför fälls (se andra stycket 7.2 om icke avdragsgillt trädfällningsarbete).

Avdragbart är även plogning på gårdsområde och annan renhållning av gårdsområdet. Dessutom ger snöskottning från taket rätt till hushållsavdrag.

Montering av nya möbler och persienner är avdragsgillt om arbetet sker i den skattskyldiges bostad eller fritidsbostad. Bekämpning av ohyra i bostaden eller på dess gårdsområde ger också rätt till hushållsavdrag. Bekämpningsmedlen och – tillbehören är dock inte avdragsgilla. Dessutom ges avdrag inte för resekostnader eller kontorsarbete som rapportskrivning i samband med sådant arbete.

Normalt hushållsarbete som beställs vid flyttning, t.ex. städning av den gamla och nya bostaden samt montering av nya möbler, ger rätt till hushållsavdrag. Avdrag förutsätter att dessa tjänster är separat prissatta och att övriga förutsättningar för hushållsavdraget är uppfyllda (centralskattenämndens avgörande CSN 65/2009).

Likaså ger installation och handledning avseende data- och kommunikationsutrustning, program, datasäkerhet och dataförbindelser i samband med flyttservice rätt till hushållsavdrag när tjänsterna är separat prissatta. Sådana är t.ex. installation av tv, dvd-spelare, digitalboxar och datorer för bruk i den nya bostaden. (Se 10.12 nedan för närmare information)

Besök i affär, andra ärenden och rastning av husdjur kan anses vara normalt hushållsarbete som ger rätt till hushållsavdrag om detta ingår i ett annat, större hushålls-, omsorgs- eller vårdarbete även om arbetet inte bokstavligen utförs i den skattskyldiges bostad eller fritidsbostad. Med husdjur avses katt, hund eller liknande husdjur som bor i bostadens eller fritidsbostadens bostadsutrymmen. Därför är häst eller ponny inte ett avdragsgillt husdjur. Dessutom förutsätter avdraget att arbetet utförs av den person som utför det nämnda hushålls-, omsorgs- eller vårdarbetet.

Rengöring av akvarier eller terrarier är inte normalt avdragsgillt hushållsarbete.

7.2 Icke avdragbart hushållsarbete

Hushållsavdrag kan inte fås om hushållsarbetet utförs någon annanstans än i en bostad eller fritidsbostad som den skattskyldige använder. Om en eller flera personer kommer till personens hem eller fritidsbostad som artist, t.ex. sångare, orkester, band, dj, pianospelare, trollkarl, clown, komiker eller liknande, kan utbetalningar till dem inte på något sätt ge rätt till hushållsavdrag. Sådana framträdanden är inte normalt hushållsarbete.

När det gäller trädfällning kan hushållsavdrag inte fås om arbetet sker utanför gårdsområdet eller har samband med utvidgning av gårdsområdet. Avdragsgillt är inte heller trädfällning vid nybyggnation eller jämförbart byggande. En sådan situation föreligger när träd fälls av byggnationsskäl på en gård som hör till en ny bostad eller fritidsbostad.

Övrigt arbete som sker utanför gårdsområdet ger inte heller rätt till hushållsavdrag. När t.ex. plogning fortsätter på en vägsträcka utanför gårdsområdet kan avdrag inte fås för denna del.

Dessutom kan hushållsavdrag inte fås för t.ex. transportföretagens ärendehanteringstjänster, persontransporttjänster eller transportföretagets medverkan i personens ärendehantering. Som icke avdragsgillt hushållsarbete anses t.ex. transporttjänster, avfallstransport, tömning av slambrunn och flyttservice. Icke avdragsgillt flyttarbete kan t.ex. inkludera packning av flyttgods, demontering och montering av möbler samt att bära och transportera flyttgods. Flyttarbete som beror på byte av bostad ger inte rätt till hushållsavdrag eftersom flyttarbetet inte är normalt hushållsarbete till sin natur (centralskattenämndens avgörande CSN 51/2000).

Enskilda hemleveranser av en mataffärs eller annat företags matvaror eller andra varor kan inte utgöra grund för hushållsavdrag.

Planeringsarbete som kräver en inredningsarkitekts, arkitekts, ingenjörs eller annan motsvarande persons särskilda yrkesskicklighet är inte avdragsgillt normalt hushållsarbete. Om planeringsarbetets andel är mycket liten, nödvändig och integrerad del av ett mera omfattande underhålls- eller ombyggnadsarbete och det utförs hemma hos den skattskyldige eller hans eller hennes släktingar (enligt definitionen i 127 a § 5 mom. i inkomstskattelagen) eller i deras fritidsbostad kan planeringsarbetet undantagsvis betraktas som arbete som berättigar till hushållsavdraget. Planeringsarbete är en integrerad del av ett större arbete när det redan i samband med påbörjad renovering utförs planeringsarbete som leder till ytterligare renovering.

Pianostämning, bevaknings- och säkerhetsservice eller möbeltapetsring anses inte som normalt hushållsarbete. Dessutom ger t.ex. en ”stuggårdskarls” kontrollbesök i fritidsbostaden inte rätt till avdrag.

Hushållsarbete erhållen som naturaförmån är inte avdragsgill även om det i sig skulle vara normalt till sin natur.

8 Avdrag för omsorgs- och vårdarbete

Normalt vård- och omsorgsarbete är avdragsgillt. Med normalitet avses omsorgs- och vårdarbete som normalt utförs till förmån för personer som bor i hemmet.

Hushållsavdraget beviljas inte, om direkt för samma arbetsprestation har erhållits stöd för närståendevård, servicesedel som beviljats av kommunen för social- och hälsovård, stöd som avses i lagen om stöd för hemvård och privat vård av barn (vårdpenning, vårdtillägg och kommundillägg), lönesubvention enligt lagen om offentlig arbetskraftsservice (1295/2002) eller stöd enligt lagen om temporärt låglönestöd till arbetsgivare (1078/2005).

Andra understöd än de ovannämnda för samma arbetsprestation, t.ex. vårdbidrag för pensionstagare, förhindrar inte hushållsavdraget. Understöden minskar dock de avdragsgilla kostnaderna.

8.1 Avdragbart omsorgs- och vårdarbete

Med sådant omsorgs- och vårdarbete som berättigar till hushållsavdraget avses vård och omsorg av den skattskyldige eller en person som bor i samma hushåll tillsammans med denne. Avdrag beviljas även för sådant omsorgs- eller vårdarbete som hänför sig till den skattskyldiges eller dennes makes eller bortgångna makes föräldrar, adoptivföräldrar eller fosterföräldrar eller dessa personers make.

Även omsorgs- och vårdarbetet ska vara normalt, sådant som i normala fall utförs i hemmet, t.ex. vård av barn, sjuka, handikappade och äldre i deras hem. Arbetet kan bestå av att mata, klä på och tvätta personen, hjälpa personen vid motion utomhus och i andra personliga sysslor eller t.ex. av barnpassning.

När den som ger den avdragsgilla omsorgen och vården i anslutning till detta hjälper vårdtagaren att utträta personliga ärenden finns också rätt till avdraget. Sådan hjälp kan t.ex. ges i samband med personens ärenden till affären, banken eller apoteket. Rätt till hushållsavdrag finns även när en omsorgsföretagare hjälper familjens barn vid läsläsning i samband med ett mera omfattande hushållsarbete.

8.2 Icke avdragbart omsorgs- och vårdarbete

Tjänster av dam- eller herrfrisörer, kosmetologer, pedikyrister, massörer, näringscoacher, personliga tränare, terapeuter och andra motsvarande tjänster berättigar inte till något avdrag. Dessa tjänster hör inte till normalt omsorgs- eller vårdarbete som utförs i hemmet, trots att arbetet undantagsvis kan utföras hemma hos kunden. Exempelvis pedikyristers och massörers arbete är dessutom icke momspliktiga hälso- och sjukvårdstjänster, varför avdraget hindras även av denna orsak.

Rätt till hushållsavdrag ger inte heller olika undervisnings- och utbildningstjänster, t.ex. privat hemundervisning. De anses inte som normalt hushålls-, omsorgs- eller vårdarbete (Centralskattenämndens avgörande CSN 35/2010).

CSN 35/2010

Stödundervisning för bättre skolframgång gav inte rätt till hushållsavdrag. Tjänsten inkluderade läxtillsyn och/eller egentlig tilläggsundervisning hemma hos familjen. Hämtning av barnen från skolan kunde kombineras med tjänsten. Eftersom tjänsternas huvudsakliga innehåll bestod av undervisning kunde de inte anses utgöra omsorgs-, vård- eller annat arbete som ger rätt till hushållsavdrag.

Omsorgs- och vårdtjänster erhållna som en naturaförmån ger inte rätt till hushållsavdrag (Centralskattenämndens avgörande CSN 35/1999).

8.3 Momsfria hälso- och sjukvårdstjänster

8.3.1 Icke avdragbara hälso- och sjukvårdstjänster

I 127 a § 2 mom. i inkomstskattelagen anges uttryckligen att normalt omsorgs- eller vårdarbete inte omfattar sådana hälso- och sjukvårdstjänster vilkas försäljning är skattefri enligt 34-36 § i mervärdesskattelagen (1501/1993).

Med hälso- och sjukvårdstjänster avses enligt 35 § i mervärdesskattelagen åtgärder för att bestämma en människas hälsotillstånd samt funktions- och arbetsförmåga eller för att återställa eller upprätthålla hennes hälsa samt funktions- och arbetsförmåga, om det är fråga om vård som ges av en sådan yrkesutbildad person inom hälso- och sjukvården som bedriver sin verksamhet med stöd av lagstadgad rätt eller som enligt lag är registrerad.

Arbete som avses här är t.ex. läkares, massörers, fysioterapeuters, hälsovårdares, pedikyristers, sjukskötares och närvårdares arbetsprestationer. Hushållsavdrag beviljas inte för hälso- och sjukvårdstjänster som utförs av de ovannämnda personerna.

8.3.2 Avdragbara hälso- och sjukvårdstjänster

Avvikande från det som sägs i stycket ovan kan dock avdraget beviljas för normalt hushållsarbete som utförs av en sjukskötare eller närvårdare i den skattskyldiges bostad eller fritidsbostad.

8.4 Socialvårdstjänster

8.4.1 Avdragbara socialvårdstjänster

Enligt 37 § i mervärdesskattelagen betalas skatt inte på försäljning av tjänster och varor i form av socialvård. Med socialvård avses enligt 38 § i mervärdesskattelagen verksamhet som bedrivs av staten eller kommunen samt verksamhet som bedrivs av någon annan producent av socialvårdstjänster under övervakning av socialmyndigheterna, då verksamheten har till syfte att sörja för vården om barn och ungdomar, barndagvården, åldringsvården, omsorgen om utvecklingsstörda, andra tjänster och stödåtgärder för handikappade, missbrukarvården samt annan motsvarande verksamhet. Producenter av socialvårdstjänster har antecknats i ett register fört av länsstyrelserna.

Trots att de ovannämnda socialvårdstjänsterna är moms fria enligt 37 § i mervärdesskattelagen har man inte uteslutit dem enligt ordalydelsen av 127 a § 2 mom. i inkomstskattelagen så att hushållsavdraget inte kunde tillämpas på dem. Därför är det trots momsfriheten möjligt att få avdraget om arbetet utförs hemma hos kunden och om även de övriga förutsättningarna är uppfyllda.

8.4.2 Icke avdragbara socialvårdstjänster

Avvikande från det som sägs i stycket ovan ger tjänster som betalats med kommunens servicesedel eller skaffats med någon annan betalningsförbindelse inte rätt till hushållsavdrag. I dessa fall beviljas inte avdraget ens för andelen som betalats direkt till utföraren av tjänsten. Dessutom får man inte heller avdrag för direkta betalningar till kommunen. Man har inte rätt att få stöd för samma arbete via två kanaler: kommunen och hushållsavdrag (se 12.3 nedan för närmare information).

9 Hushålls-, omsorgs- och vårdarbete vid serviceboende

Den som bor i servicehus, vårdhem, grupphem, seniorhus e.d. kan få avdrag för omsorgsarbete som utförs där i likhet med det som gäller för andra bostäder. Om kommunen gett en servicesedel eller en betalningsförbindelse med något annat namn för omsorgsarbetet får man dock inte avdrag, inte ens för direkta betalningar för arbetet till den som gett omsorgen. Dessutom får man inte avdrag för direkta betalningar till kommunen.

9.1 Privata servicehus

Hushållsavdrag för normalt hushålls-, omsorgs- och vårdarbete som utförs i ett privat servicehus kan endast beviljas till den del arbetet utförts i de utrymmen som den boende förfogar över privat. Rätt till avdrag finns därmed för t.ex. hjälp med bad och dusch, påklädning, bäddning, städning, måltider och andra personliga sysslor i sådana utrymmen. Institutionsvård eller avgifter för institutionsvård ger dock inte rätt till avdraget eftersom arbetet inte utförts i utrymmen som personen förfogar över privat.

När den som ger den avdragsgilla omsorgen och vården i anslutning till detta hjälper vårdtagaren att utträta personliga ärenden finns också rätt till avdraget. Sådan hjälp är även t.ex. att assistera en person i bostadsaktiebolagets bastu eller tvättstuga eller att gå ut med en äldre vårdtagare.

Hushållsavdrag kan inte fås för omsorgsavgifter vid serviceboende eller motsvarande avgifter som kan ha samlats under samma avgiftsrubrik. Detta beror på att sådana avgifter kan vara icke avdragsgilla helt eller delvis. Exempel på icke avdragsgilla avgifter vid serviceboende är avgifter för hyra, vatten, bastu, el, måltidsservice, måltider och klädvård.

Kostnader för säkerhetstjänster, t.ex. nattpatrull, larmservice och avgift för trygghetstelefon, är inte heller avdragsgilla. Rätt till hushållsavdrag ger inte heller läkar-, sjukvårds, laboratorie- och hälsovårdartjänster. Pedikyr, massage, fysioterapi eller herr- och damfrisörers tjänster ger inte heller rätt till hushållsavdrag.

Rätt till avdrag finns inte heller för avgifter för förbrukningsartiklar och annat material, administrativa kostnader eller transportersättningar. Likaså finns inte rätt till hushållsavdrag för olika rekreationsavgifter, t.ex. avgifter för teater-, musik- och andra kulturevenemang och utflykter eller olika motionsavgifter, t.ex. avgifter för gym och simhallar.

Om någon annan instans än kommunen, t.ex. ett försäkringsbolag, Statskontoret eller någon annan aktör (t.ex. förening eller församling) ersätter en del av kostnaderna för omsorgstjänsten kan omsorgstagaren endast få hushållsavdrag för sin slutliga andel av kostnaderna.

För den som bor i servicehus e.d. ska en specifikation av betalda kostnader under kalenderåret uppgöras för eventuellt hushållsavdrag. Specifikationen ska ange kostnaderna för hushålls-, omsorgs- och vårdarbete som den boende nyttjat i utrymmen som denne förfogar över privat samt icke avdragsgilla kostnader.

9.2 Kommunala servicehus

Kostnader som betalas för utfört arbete i ett kommunalt servicehus ger inte rätt till avdrag i likhet med det som gäller för övriga kommunala tjänster. Om en boende i servicehus t.ex. betalar hushålls-, omsorgs- eller vårdarbete som i sig är avdragsgillt genom en faktura som har kommunens eller stadens FO-nummer, kan denne inte få hushållsavdrag för betalningen. Avdrag kan inte beviljas, även om det fakturerade arbetet som betalas till kommunen eller staden skulle ha utförts av ett privat servicehus eller servicehus som verkar som allmännyttigt samfund.

Den som bor i ett kommunalt servicehus har, i likhet med personer som bor i privata servicehus, rätt till hushållsavdrag för sådant avdragsgillt hushålls-, omsorgs- och vårdarbete som kommunens avtal inte täcker och för vilket personen inte har fått en av kommunen beviljad servicesedel för social- och hälsovården (se även 12.3 nedan) eller ersättning som någon annan instans betalat.

Kommunen kanske stöder ett privat vårdhem, som t.ex. är stiftelseägt, genom utbetalning av direkt stöd till vårdhemmet. Sådant stöd hindrar inte hushållsavdrag för avdragsgilla kostnader som servicehusets klient betalat själv. Erhållna stöd för boendeservice behandlas mera detaljerat nedan i 12.3

10 Avdrag för underhålls- och ombyggnadsarbete i bostad

10.1 Bostad och fritidsbostad som är i eget bruk

Hushållsavdrag beviljas för underhålls- och ombyggnadsarbete i en bostad eller fritidsbostad som används av den skattskyldige eller dennes släktingar enligt definitionen i 127 a § 5 mom. i inkomstskattelagen (den skattskyldiges eller dennes makes eller bortgångna makes föräldrar, adoptivföräldrar eller fosterföräldrar eller av dessa personers släktingar i rätt uppstigande led eller dessa personers make).

En bostad eller en fritidsbostad anses redan fr.o.m. tidpunkten för köpet vara i sådan användning som berättigar till hushållsavdrag om den skattskyldige genast efter köpet renoverar bostaden och flyttar in i bostaden eller börjar använda fritidsbostaden senast inom tre månader från köpet. I annat fall anses bostaden vara i den skattskyldiges användning fr.o.m. den tidpunkt då han eller hon flyttar in i den eller tar i bruk den.

Den skattskyldiges bostad eller fritidsbostad kan vara av typen egnahemshus, fristående hus eller lägenhet i parhus, radhus eller flervåningshus. Med egnahemshus och fritidsbostad avses i denna anvisning icke bolagiserade egnahemshus och fritidsbostäder. Om dessa har bolagsform ska principerna i kapitel 11 följas i tillämpliga delar. Där behandlas bl.a. bostadsaktiebolag.

När fastigheten är samägd kan ägarna ingå avtal om besittningen av dess markområde och eventuellt om besittningen av byggnaderna på området. Ett sådant avtal kallas avtal om besittningsdelning. För avdragbart underhålls- och ombyggnadsarbete kan hushållsavdrag beviljas till den som ansvarar för arbetet i enlighet med avtalet om besittningsdelning som införts i lantmäteriverkets lagfarts- och inteckningsregister.

Den skattskyldige eller dennes släktingar enligt definitionen ovan kanske använder ytterligare en bostad vid sidan av den egentliga bostaden eller fritidsbostaden (t.ex. en andrabostad eller stadsbostad). Hushållsavdrag kan beviljas för arbetskostnader vid underhåll och ombyggnad av vilken som helst av dessa bostäder.

Avdragsrätten gäller dock inte underhåll och ombyggnad av t.ex. en investeringsbostad som den skattskyldige eller dennes släktingar enligt definitionen ovan inte använder som bostad eller fritidsbostad. Därmed kan t.ex. en hyresvärd eller bostadsinvestor inte få hushållsavdrag för arbete i en uthyrd eller tom bostad. Uthyrning och ändring av bostadens användningssyfte behandlas nedan i 19.2.

Hushållsavdrag kan inte erhållas för underhålls- och ombyggnadsarbete i en bostad som används av släktingar i nedstigande led. Exempelvis kan föräldrar inte få hushållsavdrag för underhålls- och ombyggnadsarbete i barnens eller barnbarnens bostad.

En hyresgäst får göra hushållsavdrag för underhålls- och ombyggnadsarbete som denne låtit göra i sin hyresbostad. Hyresgästen kan dra av samma kostnader som ägaren skulle ha haft rätt att dra av om denne hade bott i bostaden.

10.2 Avdragbart underhålls- och ombyggnadsarbete i bostad

Avdragsgillt ombyggnads- och underhållsarbete i den skattskyldiges bostad och fritidsbostad är arbetskostnadernas andel vid t.ex. renovering av kök, badrum och andra rum. I egnahemshus berättigar dessutom el-, rör- och kabelarbeten (bredband) samt renovering av källare och bastu till hushållsavdrag. Dessutom är utvändigt renovering av byggnaden, t.ex. målning eller omläggning, reparation och istandsättning av tak avdragsgillt arbete.

Om en övervakare av ombyggnads- eller underhållsarbetet anlitas, kan avdrag erhållas för den del av övervakarens arbete som utförs i bostaden eller fritidsbostaden. Arbete som utförs någon annanstans, t.ex. på övervakarens byrå (för rapportskrivning), ger inte rätt till avdrag.

Montering av säkerhetslås i den skattskyldiges bostad eller fritidsbostad ger rätt till hushållsavdrag för arbetet, men inte för säkerhetslåset eller tillbehören. Rese- eller bilkostnader i samband med monteringsarbetet är inte avdragsgilla.

Underhålls- och ombyggnadsarbete är också avdragbart när det avser byggnader och konstruktioner som tjänar boendet i ett egnahemshus eller fritidsbostad och dessa finns på en planerlig tomt eller på ett gårdsområde utanför planlagt område, t.ex. fristående bastu, förråd, garage och vedbod. En förutsättning är att arbetet inte kan anses som nybygge. Nybyggen behandlas nedan i 10.4.

10.3 Icke avdragbart underhålls- och ombyggnadsarbete i bostad

Kostnader för granskning av bostadens eller fritidsbostadens skick, andra granskningar och olika mätningar och undersökningar berättigar inte till avdraget. Mättnings- och granskningsarbete som utförs i bostaden kan endast dras av när det utgör en mindre och integrerad del av ett större avdragsgillt underhålls- och ombyggnadsarbete. Detta är fallet när man i samband med en påbörjad renovering utför mättnings- och granskningsarbete utifrån vilket ytterligare renoveringsarbete görs. Med integrerad del avses att man i samband med en påbörjad renovering utför någon typ av mätning eller undersökning som leder till ytterligare renoveringsarbete. Arbete som utförs någon annanstans (t.ex. rapportskrivning på en byrå, restid och resekostnader) ger inte rätt till avdrag under några omständigheter. När en mögelhund används för att undersöka eventuella mögelproblem i bostaden kan detta jämföras med granskning av bostadens skick och utgör därmed inte någon grund för hushållsavdrag.

Avdragbara anses inte heller kostnader för installation och underhåll av larm- eller trygghetssystem eller eventuella tillhörande underhålls- och serviceavgifter. Om t.ex. ett vaktbolag gör ett kontrollbesök efter ett alarm från en larmanläggning ger det inte rätt till avdrag.

Priset för ett säkerhetslås, inklusive tillbehör, som monteras i bostaden eller fritidsbostaden ger inte rätt till avdrag liksom inte heller resekostnader i samband med monteringsarbetet.

10.4 Nybygge och jämförbart arbete

Nybygge och därmed jämförbart kompletterande bygge och tillbygge berättigar inte till avdrag. När lagen om temporärt skattestöd för hushållsarbete (728/1997) stiftades var byggnadslagen (370/1958) i kraft. Enligt 130 § i byggnadslagen tillämpas bestämmelserna om nybygge även på ombyggnad samt på väsentlig omändring av byggnads inre konstruktion och på andra sådana ändringar av konstruktionen som kan jämföras med ombyggnad. Enligt regeringens proposition (RP 140/2000) om de nu gällande 127 a-c § i inkomstskattelagen ska avdraget även i fortsättningen beviljas i samma omfattning som enligt lagen om temporärt hushållsstöd. Vid beviljande av

hushållsavdrag har nybygge således samma innebörd som i den gamla byggnadslagen. Begreppet nybygge används inte i den nya markanvändnings- och bygglagen (132/1999), som trädde i kraft vid ingången av 2000 och genom vilken byggnadslagen upphävdes. Eftersom villkoren för bygglov varierar i olika delar av landet har bygglovet inte någon relevans vid bestämning av vilken typ av byggen som ska jämföras med nybygge.

10.4.1 Icke avdragsgillt nybygge

Vid tillämpning av bestämmelserna om hushållsavdrag på underhåll av egnahemshus ska med nybygge jämföras t.ex. tillbygge av en bostad eller en byggnad, ombyggnad av tidigare kall- eller förrådsutrymmen för bostadsbruk eller invändig totalrenovering i huset. Jämförbart med nybygge och därmed icke avdragsgillt kompletterande bygge och tillbygge är byggande av olika täckta konstruktioner och byggnader, t.ex. grilltak, utekök, förråd, soptak och lekstuga.

Ombyggnad av en s.k. kall vind till en varm anses således vara ett nybygge och utgör inte grund för hushållsavdrag. Om vinden byggs om i etapper kan avdrag inte ges för någon arbetsfas. Exempel på nybygge i etapper är att först värmeisolera vinden och sedan belägga de invändiga ytorna. Som nybygge anses även ombyggnad av andra kallutrymmen än vindar till värmeisolerade utrymmen.

Rivning av bostaden eller fristående byggnader och konstruktioner på gårdsområdet ger inte rätt till hushållsavdrag. Därmed är rivning av t.ex. bostad, bastu, förråd, garage, vedbod, grilltak, utekök, lekstuga eller utedass inte avdragsgillt. Hushållsavdrag kan inte heller erhållas för arbete där något av de ovannämnda eller jämförbara objekt först rivs och sedan återuppförs. Rivning av en täckt veranda eller en gammal tillbyggnad, motsvarande arbetsprestationer eller återuppförande av dessa konstruktioner ger inte rätt till hushållsavdrag.

Om en byggherre på köparens önskan gör ändringar i en ny bostad som sålts anses denna ombyggnad som nybygge. Hushållsavdrag beviljas inte för sådana kostnader.

10.4.2 Avdragsgillt byggnadsarbete

Enligt definitionen i denna anvisning är det inte fråga om nybygge när en viss del av egnahemshuset eller fritidsbostaden byggs om, t.ex. genom borttagning av bärande väggar eller ändring av rummets användningssyfte, på ett sådant sätt att alla delar som varit i bostadsbruk fortfarande används för boende. Om t.ex. sovrummet byggs om till kök eller badrummet till bastu, beviljas avdraget. Enligt högsta förvaltningsdomstolens årsboksavgörande HFD:2009:44 ansågs en ganska omfattande ombyggnad av ett egnahemshus ge rätt till hushållsavdrag.

HFD:2009:44

I ett egnahemshus som makarna hade köpt 2004 utfördes en omfattande renovering åren 2004 och 2005. I det kalla vindsutrymmet hade man byggt tre rum, ett litet wc och en klädkammare. Deras totala yta är ca 50 kvadratmeter. I den nedre våningen hade man ändrat på rumsdispositionen genom att bygga en dörröppning mellan den kalla farstun och vardagsrummet samt genom att bygga en trappa från den nedre våningen till övervåningen. Strukturer hade delvis byggts om på grund av fuktskador. Därutöver hade man varit tvungen att byta ut de ursprungliga elinstallationerna i huset. Det ursprungliga värmesystemet med lösa värmeelement och med eldstäder ersattes med direktverkande elvärme. Ytmaterialen för interiören, köksinredningen och golvytorna har bytts ut helt. Det gamla golvet har bevarats. Man har varit tvungen att bygga om bastun och tvättrummet i sin helhet på grund av en mögelskada, som upptäcktes vid renoveringen.

Skatterättelsenämnden ansåg att avdraget skulle beviljas endast för kostnaderna för renoveringen av den nedre våningen. Skatteombudet överklagade hos förvaltningsdomstolen och krävde att något hushållsavdrag inte alls skulle beviljas. Efter det att förvaltningsdomstolen avlog besvären begärde Enheten för bevakning av skattetagarnas rätt besvärstillstånd samt yrkade att förvaltningsdomstolens beslut ska upphävas och att hushållsavdraget ska strykas till den del avdraget har beviljats på basis av kostnaderna för renoveringen av bostaden. Högsta förvaltningsdomstolen beviljade besvärstillståndet och förkastade besvären. Som motivering meddelade högsta förvaltningsdomstolen:

Med beaktande av renoveringens art och att A enligt utredningen i ärendet flyttat in i huset, som är avsett för bostadsbruk för honom själv och för hans familj, tillsammans med sin familj genast efter köpet samt bott i huset under hela ombyggnaden, ska den renovering av den nedre våningen som A låtit utföra betraktas till sin karaktär som sådana underhålls- och ombyggnadsarbeten med vars hjälp underhållet av bostaden på eget initiativ kan främjas och inte som nybygge eller därmed jämförbart byggande.

Hushållsavdrag kan beviljas för bygge och/eller rivning av lätta och/eller kompletterande konstruktioner, t.ex. patio, altan, tak för uteplats, brygga och staket, när arbetet utförs på gårdsområdet till ett tidigare färdigbyggt egnahemshus eller fritidsbostadshus. Då är det inte fråga om nybygge (se även 10.7 nedan).

Hushållsavdrag kan även erhållas för rivning som har direkt samband med avdragsgillt underhålls- och ombyggnadsarbete i egnahemshus eller fritidsbostäder. Om t.ex. byggnadens mantel byts ut i ett gammalt egnahemshus på ett sådant sätt att den gamla rivs och en ny byggs kan avdrag beviljas för båda arbetsprestationerna. Om byggnadens tak byts ut kan hushållsavdrag även erhållas för rivning av det gamla taket.

10.5 Renovering som utförs i bostad direkt före inflyttningen

När man skaffat en bostad eller ett egnahemshus åt sig själv är det vanligt att en renovering sker före inflyttningen. Hushållsavdrag kan beviljas på basis av en renovering om den har utförts direkt innan bostaden eller egnahemshuset tagits i eget bruk. En renovering anses vara utförd direkt före ibruktandet av bostaden i eget bruk om renoveringen har slutförts och den skattskyldige har flyttat in i bostaden inom tre månader från köpet av bostaden. I annat fall anses bostaden vara i den skattskyldiges bruk först fr.o.m. den tidpunkt då han eller hon flyttar in i bostaden och det beviljas inget hushållsavdrag för den före inflyttningen utförda renoveringen.

Om byggherren på köparens önskan gör ändringar i en ny bostad som sålts anses ombyggnaden som nybygge. Hushållsavdrag beviljas inte för sådana kostnader.

Övertagning av uthyrda bostäder för eget bruk behandlas nedan i 19.2.

10.6 Sotning och underhåll

Lagstadgad sotning och tillhörande arbetskostnader ger inte rätt till hushållsavdrag. Eventuella andra avdragsgilla underhålls- och ombyggnadsarbeten som sotaren utför ger däremot rätt till avdraget. Sådana arbeten är kostnader för service av oljebrännaren till en värmepanna, rengöring av värmepannan, mätning av värmepannans verkningsgrad och rengöring, mätning, inställning samt underhåll av ventilationskanaler.

HFD 6.8.2008 liggare 1803

A hade sökt förhandsavgörande om rätt till hushållsavdrag för årlig sotningsavgift, service av oljebrännaren till en värmepanna, rengöring av värmepannan, mätning av värmepannans verkningsgrad och rengöring, mätning, inställning samt underhåll av ventilationskanaler.

Fastighetsägaren eller den som är i besittning av fastigheten har en lagstadgad skyldighet att låta utföra sotning av eldstäder och kanaler. Arbetet ska utföras med föreskrivna mellanrum och bestämmelser om arbetsinnehållet finns i en förordning. Myndigheten beslutar om när sotning på området ska ordnas. Med hänsyn till detta och med beaktande av det beskrivna ändamålet med hushållsavdraget ansåg högsta förvaltningsdomstolen att betalning av arvode för utförande av uppgifter som hör till lagstadgad sotning inte kunde betraktas som belopp som betalas för arbeten som avses i 127 a § i inkomstskattelagen.

I ansökan avsedd service av oljebrännaren till en värmepanna, rengöring av värmepannan, mätning av värmepannans verkningsgrad och rengöring, mätning, inställning samt underhåll av ventilationskanaler är uppgifter som också utförs av sotare. Enligt ansökan är hushållen dock inte förpliktade genom lag att låta utföra dessa arbeten på samma sätt som i fråga om sotning, även om det rekommenderas att åtgärderna ska göras med vissa mellanrum. Dessa arbeten kan utföras även av andra personer än sotare. Ett hushåll kan således själv bestämma om dessa arbeten utförs och vem som ska utföra dem. Till tillämpningsområdet av 127 a § i inkomstskattelagen hör normalt underhållsarbete. Med hänsyn till detta kan bestämmelsen inte tolkas så, att till fastigheten hänförliga serviceåtgärder som utförs med vissa mellanrum skulle lämnas utanför avdraget. Med dessa grunder ansåg högsta förvaltningsdomstolen att dessa arbeten berättigade till hushållsavdrag. Förhandsavgörande för åren 2007 och 2008. 127 a § i inkomstskattelagen.

10.7 Istandsättning av gårdsområde; vattenledningar, avlopp och elektricitet i egnahemshus och fritidsbostad

Avdragsgillt arbete vid underhåll av en bostad omfattar – förutom de arbeten som hänför sig till själva byggnaden – även underhålls- och ombyggnadsarbete som utförs på gårdsområdet till ett egnahemshus eller en fritidsbostad. Till avdraget berättigar även anläggnings-, installations- och reparationsarbete för vattenledningar, avloppssystem, elektricitet och datanät, t.ex. fiberanslutning. Även anläggning av en borrhål eller annan brunn kan jämföras med ombyggnad av bostad.

Vid nybygge berättigar ovannämnda arbeten på gårdsområdet inte till hushållsavdrag. I fråga om vissa iståndsättningsarbeten på gårdsområdet kan det vara svårt att dra en gräns mellan iståndsättning och nybygge. I allmänhet blir byggnaden färdig först och man kan flytta in i den även om gårdsområdet är halvfärdigt. Gränsdragningen mellan nybygge och avdragbart iståndsättningsarbete måste göras från fall till fall. Då ska man bl.a. beakta om slutsyn har skett och hur länge huset varit bebott.

Enligt markanvändnings- och bygglagen (132/1999) börjar myndigheternas tillsyn över ett byggnadsarbete när det tillståndsbelagda byggnadsarbetet påbörjas och upphör i och med slutsynen. Om byggnadsarbetet inte påbörjas inom tre år eller slutförs inom fem år förfaller tillståndet. Ansökan om förlängning av bygglovets giltighet kan göras. En byggnad eller en del av den får inte tas i bruk förrän den har godkänts vid slutsynen. Slutsyn kan ske i etapper, t.ex. då byggnaden eller en del av den är färdig, men byggnadsarbetet i någon annan del av objektet fortfarande pågår eller när gårds- och fasadarbetet inte har slutförts (partiell slutsyn). Byggnadstillsynsmyndigheten kan vid behov på förhand bestämma i vilka delar fasad- och gårdsarbetena ska vara färdiga innan ibruktagandet av byggnaden godkänns samt vid slutsynen ange en tidsfrist för slutförandet av arbetena. Slutsynen ska förrättas innan tillståndets giltighetstid löper ut.

Om ett nytt egnahemshus byggs på tomten är utgångspunkten att arbeten som avser egnahemshuset och dess gårdsområde inte ger rätt till hushållsavdrag förrän alla slutsyner som gäller byggandet av huset och gårdsområdet har genomförts. Alla ytterligare arbeten som under två år därefter utförs i egnahemshuset och på dess gårdsområde för första gången anses som nybyggen, t.ex. installation av öppen spis, luftvärmepump eller ugn och alla arbetsprestationer på gårdsområdet, bl.a. bygge av patio, altan, veranda eller staket, inglasning av patio eller altan, asfaltering av gården, plantering på gårdsområdet och installation av gårdsbelysning. Den skattskyldige kan dock lämna in en utredning för att visa att det inte är fråga om arbete som utförs för första gången i egnahemshuset eller på gårdsområdet. Detta kan t.ex. vara fallet vid byte av färdiginstallerat befintligt material, en förstörd konstruktion eller en icke funktionsduglig befintlig konstruktion.

Om man för första gången t.ex. installerar el- eller vattenledningar i en befintlig gammal byggnad, såsom en sommarstuga, anses sådant arbete inte som nybygge. Hushållsavdrag kan beviljas på grundval av sådant arbete. Likaså ger en första anläggning av avloppssystem på ett glesbyggsområde rätt till hushållsavdrag.

Hushållsavdraget gäller inte arbeten utanför gårdsområdet, t.ex. dragnings- eller kablar eller rör utanför området. Icke avdragsgilla är också kostnader för muddring av strand eller underhåll och ombyggnad av en enskild väg som sträcker sig utanför gårdsområdet.

10.8 Anslutningsavgifter

Vid avslutning av en bostad eller fritidsbostad till exempelvis el-, vatten-, avlopps-, fjärrvärme- eller telenätet måste den skattskyldige ofta betala en anslutningsavgift till nättinnehavaren för installations- och annat arbete som krävs för anslutningen.

Anslutningsavgiften kan ge rätt till hushållsavdrag till den del avgiften är ett direkt vederlag för underhålls- och ombyggnadsarbete i en permanent- eller fritidsbostad eller på deras gårdsområde. Avdrag ges dock inte för arbete som utförs utanför gårdsområdet. Avdrag ges inte heller för en anslutningsavgift som återbetalas till betalaren eller den aktuella innehavaren av anslutningen. Nätanslutning vid nybygge är inte avdragsgillt. Arbetet anses som nybygge om det utförts inom två år efter slutsynen. Om man för första gången t.ex. installerar el eller vatten i en befintlig gammal byggnad, såsom en sommarstuga, anses sådant arbete inte som nybygge. Hushållsavdrag kan beviljas på grundval av installationsarbete som avser en sådan anslutning.

Betalningsmottagaren kan t.ex. vara ett energibolag som bygger och driver fjärrvärmenät, telebolag som bygger och driver telenät eller vatten- och avloppssandelslag som bygger och driver vatten- och avloppsnät.

Anslutningsavgiften kan anses som avdragsgillt direkt vederlag för utfört arbete när parterna i abonnemangsavtalet kommit överens om att bolaget förbinder sig att leverera arbetet till den skattskyldige mot betalning av anslutningsavgiften. Leveransen kan t.ex. bestå av grävarbete för en fjärrvärme- eller avloppsledning

på permanent- eller fritidsbostadens gårdsområde. Vem som får underhållsansvaret för el-, vatten-, avlopps-, fjärrvärme- eller telefonledningarna efter installationen påverkar inte beviljandet av hushållsavdrag.

Bolaget som tar ut anslutningsavgiften kan utföra arbetet själv eller anlita en underleverantör. Avdraget förutsätter att både bolaget och underleverantören är inkomstskattepliktiga och förskottsregistrerade. Här bör man observera att kommunen inte är skattepliktig för inkomst från näringsverksamhet inom sitt eget område. Därmed kan betalning av anslutningsavgift till kommunen eller ett energiverk som är ett kommunalt affärsverk inte ge rätt till hushållsavdrag för arbete som utförts inom kommunens område. Kommunens skattefrihet gäller dock inte kommunägda aktiebolag och då kan betalning av anslutningsavgift till ett kommunalt energiverk i t.ex. aktiebolagsform ge rätt till hushållsavdrag. Även då är den avdragsgilla delen av anslutningsavgiften ersättning för arbete som utförts på permanent- eller fritidsbostadens gårdsområde.

Hushållsavdrag beviljas inte för arbeten relaterade till anslutningsavgiften om den skattskyldige beviljats understöd för reparation av bostaden ur statens eller ett annat offentligt samfunds medel. Ett undantag är energiunderstöd för omläggning av värmesystem i småhus (enligt lag 1184/2005), som inte förhindrar beviljande av hushållsavdrag. I dessa fall kan hushållsavdrag erhållas för den andel som understödet inte täcker.

Anslutningsavgifter är ofta fasta belopp, dvs. det är fråga om ett s.k. standardprisavtal. Standardpriset kan inkludera en viss mängd arbete medan arbete utöver detta faktureras enligt en separat prislista. En standardprissatt anslutningsavgift kan inkludera ersättning för stamnätets kostnader och värde utöver arbets- och materialkostnader för den nya anslutningen. Trots att anslutningsavgiften är ett fast belopp varierar de verkliga arbetskostnaderna för olika objekt, t.ex. beroende på fastighetens och byggnadens läge och egenskaper.

Grunden för hushållsavdrag är dock endast de verkliga arbetskostnaderna för arbete som utförs i bostaden eller fritidsbostaden eller på deras gårdsområde. Andra kostnader, t.ex. för material eller arbete utanför gårdsområdet, är inte avdragsgilla. För att få avdrag ska den skattskyldige lämna en tillräckligt specificerad utredning av grunderna för och storleken av avdraget (Skatteförvaltningens beslut om deklarationsskyldighet och anteckningar, 15 §).

Den skattskyldige ska lämna in en utredning över hur stor del av den standardprissatta anslutningsavgiften som är vederlag för avdragsgillt arbete i permanentbostaden, fritidsbostaden eller på deras gårdsområde. Den resterande delen av anslutningsavgiften är inte avdragbar. Den som har de bästa förutsättningarna att ge dessa uppgifter till den skattskyldige för beskattningen har bolaget som mottagit anslutningsavgiften. Genom sin kostnadsredovisning har bolagen uppgifter om eller åtminstone möjlighet att göra en uppskattning om hur stor andel av anslutningsavgiften som avser arbetet på gårdsområdet eller i byggnaden. Bolaget kan ge dessa uppgifter till den skattskyldige på fakturan, i en separat utredning eller på annat sätt.

Exempel: Andelslag X tar ut en anslutningsavgift på 3.000 euro av alla nya abonnenter. Den täcker andelen för byggandet av nätet och byggkostnaderna för ledningen till respektive ansluten tomt. Kostnaderna varierar från tomt till tomt beroende på tomtledningens längd och terrängens art. Därför är byggkostnaderna inte lika stora för alla tomter utan beloppet måste beräknas för respektive tomt. En sådan utredning kan ges av andelslaget. För tomt A visar utredningen att arbetet för byggande av den aktuella tomtledningen kostade 1.700 euro och materialet 300 euro. Resten, 1.000 euro, är den nya abonnentens andel av byggkostnaderna för den del av ledningen som går utanför tomten och för nätet i allmänhet. Sökanden bifogar utredningen till yrkandet på hushållsavdrag. Skatteförvaltningen kan godkänna 1.700 euro som grund för hushållsavdrag. Om arbetets andel är en annan för tomt B, t.ex. 800 euro, kan ett avdrag motsvarande 800 euro beviljas.

I princip beviljas avdrag för anslutningsavgifter inte om bostaden eller fritidsbostaden har bolagsform. Arbete som ingår i anslutningsavgiften för bostäder med bolagsform är inte avdragsgillt om bostadsbolaget har ansvaret för anslutningarna. Om en person som bor i en bostad med bostadsaktiebolagsform på egen bekostnad installerar t.ex. en dataförbindelse, kan denne få avdrag för arbetet som utförts i bostaden. Detta förutsätter att personen har ansvaret för dataförbindelsen och betalar den tillhörande anslutningsavgiften.

10.9 Konstruktioner som byggs på gårdsområde till egnahemshus och fritidsbostad

Som nybygge anses inte bygge, reparation eller utbyte av lätta och/eller kompletterande konstruktioner, t.ex. patio, uteplats, tak för uteplats, brygga eller staket, på gårdsområdet till ett befintligt egnahemshus eller fritidsbostadshus. Med befintligt avses att det inte är ett nybygge (se 10.7 ovan för närmare information om nybygge på gårdsområde). Inglasning av en altan eller patio anses inte som nybygge under förutsättning att

utrymmet inte samtidigt värmeisolerats. Arbetskostnader för byggande av dem kan därmed ge rätt till hushållsavdrag.

Kompletterande bygge och tillbygge som är jämförbart med nybygge är bygge av olika täckta konstruktioner och byggnader, t.ex. grilltak, utekök, förråd eller lekstuga. Därmed kan arbetskostnader för byggande av dem inte ge hushållsavdrag. Avdragsgillt är inte heller anläggningsarbete för simbassäng, "badbalja", badkar eller motsvarande på gårdsområde.

Trots att byte, underhåll och bygge av en brygga sker delvis på bostadens eller fritidsbostadens gårdsområde och delvis på ett vattenområde kan dessa arbetsprestationer ge hushållsavdrag. Hushållsavdrag kan även erhållas för en dykares granskning av bryggans skick om detta ingår i ett mera omfattande arbete för underhåll och ombyggnad av bostadens eller fritidsbostadens brygga. Avdraget kan inte erhållas om arbetet endast avser granskning av bryggans skick.

10.10 Värmesystem i egnahemshus och fritidsbostad

Omläggning, förbättring och reparation av värmesystemet i ett befintligt egnahemshus eller en befintlig fritidsbostad ger rätt till hushållsavdrag. Annat avdragsgillt arbete är t.ex. anläggning av sol- och jordvärmesystem och installation av luftvärmepump.

HFD:2009:73

A hade rätt till hushållsavdrag för arbetsersättning som betalats för leverans av en jordvärmeanläggning, då arbetsersättningen omfattade lönekostnader, leverantörens fasta och rörliga kostnader samt kostnader för apparatur som användes vid borringen. Förhandsavgörande för skatteåren 2008 och 2009. Omröstning 3-2.

Dessutom kan man anse att kostnaderna för byggande av en pelletstank har direkt anknytning till fastighetens värmesystem eftersom det finns en direkt anslutning mellan pelletsbrännaren och pelletstanken. Således utgör pelletstanken en integrerad del av värmesystemet. I övrigt jämföras byggande av fristående förråd med nybygge.

10.11 Reparation och installation av hushållsmaskiner och anordningar

Enligt 127 a § 2 mom. i inkomstskattelagen betraktas reparation eller installation av hushållsmaskiner eller anordningar i hushållet inte som sådant arbete som innebär underhåll av bostad. Med maskiner och anordningar avses bl.a. kyl och frys, spis, spisfläkt och tvättmaskin.

Om installationen av hushållsmaskiner, t.ex. i samband med en köksrenovering, utgör en del av en mera omfattande reparationsentreprenad, kan installationen emellertid anses utgöra en del av reparationsarbetet. Installationen av köksskåp kan jämföras med reparation och underhåll av bostaden.

10.12 Installations- och underhållsarbete i fråga om data- och informationstekniska apparater

Före 2009 berättigade underhåll och installation av maskiner och anordningar i hushållet inte till hushållsavdrag. Vid ingången av 2009 ändrades 127 a 2 mom. i inkomstskattelagen så, att arbete som innebär installation, underhåll och handledning i fråga om data- och informationstekniska apparater, program, dataskydd och dataförbindelser i fortsättningen berättigar till avdraget.

Med data- och informationstekniska apparater avses data- och informationstekniska terminaler, deras kringutrustning samt antenner. Dessa är t.ex. tv- och radioapparater, digitala apparater, datorer, skrivare, avläsare, kopieringsapparater och skannrar. Med dataförbindelser avses anslutningar som betjänar hushållen och med vilka man kan ta emot och/eller sända elektronisk kommunikation.

Arbeten som ger rätt till hushållsavdrag är ibruktagande, installation, reparation och underhåll av ovannämnda apparater och dataförbindelser samt installation av program och uppdateringar i en datateknisk apparat och uppdatering av program i en datateknisk apparat. Också handledning avseende dessa apparater och anslutningar ger rätt till avdrag, om arbetet utförs i hemmet.

Alla ovannämnda arbeten berättigar till avdraget endast till den del de utförs i en bostad eller fritidsbostad som används av den skattskyldige eller dennes släktingar enligt definitionen i 127 a § 5 mom. i inkomstskattelagen (den skattskyldiges eller dennes makes eller bortgångna makes föräldrar, adoptivföräldrar eller fosterföräldrar eller

av dessa personers släktingar i rätt uppstigande led eller dessa personers make). Avdraget beviljas inte till den del de ovannämnda arbetena utförs någon annanstans än i hemmet. Avdraget beviljas alltså inte om handledningen ges t.ex. per telefon.

Hushållsavdrag beviljas endast för arbetskostnaderna. Avdraget kan således inte beviljas för t.ex. apparaternas, programmens och uppdateringarnas anskaffningskostnader.

Hemundervisning avseende data- och informationstekniska apparater, program, dataskydd och dataförbindelser ger inte rätt till avdrag i likhet med det som gäller för annat undervisningsarbete. Undervisning om t.ex. operativsystem, antivirus-, textbehandlings-, kalkyl-, presentations-, bildbehandlingsprogram och motsvarande program ger alltså inte rätt till hushållsavdrag, även om arbetet utförs i hemmet.

11 Hushållsavdrag i bostadsaktiebolag

11.1 Fördelning av underhållsansvaret enligt lagen om bostadsaktiebolag och bolagsordningen

Rätten till hushållsavdrag för underhåll och ombyggnad har vissa särdrag när det gäller en bostadslägenhet i ett bostadsaktiebolag. Detta beror på att underhållsansvaret är fördelat mellan bostadsaktiebolaget och ägaren av aktielägenheten.

Bestämmelser om fördelningen av underhållsansvaret mellan aktieägaren och bostadsaktiebolaget finns i lagen om bostadsaktiebolag (1599/2009). Enligt 4 kap. 1 § i lagen om bostadsaktiebolag fördelas ansvaret för underhållet av bolagets byggnader och övriga lokaler och utrymmen mellan aktieägarna och bolaget enligt 2 och 3 §, om inte något annat föreskrivs i bolagsordningen. Därmed har bostadsaktiebolagslagen och bolagsordningen inverkan på fördelningen av underhållsansvaret. Om inget annat bestämts i bolagsordningen om fördelningen av reparationsansvaret mellan bolaget och aktieägarna, följs bestämmelserna i bostadsaktiebolagslagen.

11.2 Underhållsansvarets inverkan på rätten till hushållsavdrag

Bestämmelserna om det delade underhålls- och reparationsansvaret mellan aktieägaren och bolaget i lagen om bostadsaktiebolag avgör vilka kostnader som är godkända när hushållsavdrag yrkas vid beskattningen. Aktieägaren kan bara få hushållsavdrag för underhålls- och ombyggnadsarbeten som ingår i dennes ansvar. Bostadsaktiebolagets storlek är irrelevant vid bedömningen av aktieägarens rätt till hushållsavdrag för underhålls- och ombyggnadsarbeten. Om aktieägaren betalar kostnader för arbeten som ingår i bolagets ansvar har denne inte rätt till hushållsavdrag för dessa. Aktieägaren har inte rätt till avdrag för sådana kostnader, även om denne skulle vara ensam delägare i bolaget.

De principer som anges i denna anvisning beträffande de boendes rätt till hushållsavdrag när det gäller bostadsaktiebolag tillämpas även för boende i motsvarande bolag, t.ex. fastighetsbolag.

11.3 Bestämmelser om underhållsansvar i lagen om bostadsaktiebolag

Med aktielägenhet avses en sådan lägenhet och annan del av en byggnad eller fastighet som aktierna medför rätt att besitta. Till en aktielägenhet i aktieägarens besittning hör även en sådan balkong som nås endast via aktielägenheten.

Enligt 4 kap. 2 §: 1 mom. svarar bolaget för den del av underhållet som inte ankommer på aktieägarna. Därmed ingår underhåll av delar och utrymmen som enligt lagen eller bolagsordningen inte ankommer på aktieägaren i bolagets ansvar. Sådana är t.ex. utrymmen som inte är i aktieägarens besittning, bl.a. trappuppgångar, förrådsutrymmen, gemensamma bastu- och tvättutrymmen liksom lägenheternas konstruktioner, husgrund och utsidor som byggnadens mantel, yttertak och ytterfönster. Bolaget ska underhålla utsidan av byggnaden även i fråga om balkonger som aktieägarna besitter.

Enligt 4 kap. 2 mom. ska bolaget underhålla aktielägenheternas konstruktioner och isolering. Till konstruktionen hör alla material inne i konstruktionen. Bolaget är dessutom skyldigt att underhålla värme-, el-, dataöverförings-, gas-, vatten-, avlopps- och ventilationssystem och andra liknande grundläggande system. Kranar och wc-utrustning i aktielägenheten ingår i bolagets ansvar när dessa är grundläggande system som ingår i bolagets ansvar. Om aktieägaren i efterhand har installerat sämre eller bättre kranar än i de andra lägenheterna, ansvarar denne för underhållet av sina kranar.

Bolaget ska reparera de delar av aktielägenheter invändigt som har skadats på grund av ett fel i konstruktionen eller i en sådan annan del av byggnaden som bolaget har underhållsansvaret för eller på grund av reparation av ett sådant fel. Således ansvarar bolaget för skador som bolagets underhållsarbeten medför i utrymmen som är i aktieägarens besittning. Bolagets återställningsansvar är dock begränsat till bolagets s.k. basnivå. Detta kan vara fallet vid t.ex. stambyte i bolaget. Då betalar aktieägaren även återställningsarbetets andel till bolaget genom vederlaget.

Exempel: Bostadsbolaget gör ett stambyte. Badrumsstandarden i bolaget har varit kakel. Bolaget sätter alltså upp kakel i badrummen vid stambytet.

Bolagets ansvar enligt ovan omfattar sådana konstruktioner, isoleringar och grundläggande system som bolaget har genomfört eller påtagit sig ansvaret för och reparation av lägenheterna invändigt till basnivån i bolaget vid tidpunkten för reparationen. Bolaget ansvarar också för sådana installationer som en aktieägare gjort eller låtit göra och som motsvarar en åtgärd som bolaget vidtagit eller påtagit sig ansvaret för och vars genomförande bolaget har kunnat övervaka på det sätt som föreskrivs i lagen om bostadsaktiebolag.

Enligt 4 kap. 3 § 1 mom. ska varje aktieägare underhålla sin aktielägenhet invändigt. Därmed har aktieägaren ansvar för t.ex. beläggningar på invändiga ytor i lägenheten och olika typer av inredning och utrustning i lägenheten oberoende av om de är fastsatta i bolagets konstruktioner eller inte. Spackel mellan konstruktionen och beläggningen anses oftast höra till ytstrukturen och därmed ingå i aktieägarens ansvar. Aktieägaren ansvarar för aktielägenhetens kar. Med kar avses t.ex. kökets diskho, grovkökets, toalettens, badrummets och bastuns tvättställ, badkar, duschkar och simbassäng.

Bolaget har rätt att övervaka att aktieägarens underhållsarbete utförs utan att byggnaden eller fastigheten skadas och med iakttagande av god byggnadssed och de villkor som bolaget eller en annan aktieägare har ställt. Bolaget har även rätt att övervaka att ett ändringsarbete utförs utan att byggnaden eller fastigheten skadas och med iakttagande av god byggnadssed och lagen om bostadsaktiebolag. (4 kap. 9 § och 5 kap. 7 § bostadsaktiebolagslagen)

11.4 Bolagsordningens bestämmelser om underhållsansvar

I bostadsaktiebolagets bolagsordning kan det föreskrivas om hur underhållsansvaret för byggnaden och övriga utrymmen ska fördelas mellan aktieägaren och bolaget, om man vill avvika från presumptionsbestämmelserna i lagen om bostadsaktiebolag. I bolagsordningen kan det även föreskrivas om besittningsrätten till en balkong och ansvaret för underhållet av den.

Bolagsordningens bestämmelser om underhållsansvaret ska vara införda i handelsregistret innan ändringen av ansvarsfördelningen kan anses ha rättslig verkan. Detta innebär att anteckningen i handelsregistret ska vara gjord innan ett underhållsarbete som aktieägaren blivit ansvarig för genom ändringen av bolagsordningen påbörjas, om aktieägaren vill få hushållsavdrag för dessa kostnader.

Om bolagsordningens bestämmelser om underhållsansvar ändras fram och tillbaka av enbart skattemässiga skäl för att möjliggöra hushållsavdrag, kan avdrag nekas med stöd av bestämmelserna om skatteflykt. Ett exempel på detta är att sådant som tidigare ingått i bolagets underhållsansvar tillfälligt överförs till aktieägarens underhållsansvar genom ändring av bolagsordningen.

Beslut om underhållsansvar på en bolagsstämma eller en långvarig praxis i bolaget har inte samma bindande innebörd för aktieägarnas del som en ändring av bolagsordningen. Detta innebär att stämmobeslut eller iakttagen praxis i bolaget inte är en grund för beviljande av hushållsavdrag för arbetskostnader som ingår i bolagets ansvar.

11.5 Arbeten inom aktieägarens underhållsansvar i bostadsutrymmen som denne besitter

Den som bor i en bostadslägenhet i ett bostadsaktiebolag och besitter den genom aktier i bolaget kan få hushållsavdrag för underhålls- och ombyggnadsarbeten som enligt lagen om bostadsaktiebolag eller bolagsordningen ingår i aktieägarens underhållsansvar och inte överförs till bolagets ansvar genom beslut av bolagsstämma.

Under samma förutsättningar kan aktieägaren även få hushållsavdrag för underhålls- och ombyggnadsarbeten i en sådan annan byggnads- eller fastighetsdel i anslutning till bostadslägenheten som betjänar aktieägarens boende. Även då ska aktieägarens aktier ge besittningsrätt till utrymmena.

Rätten till hushållsavdrag för t.ex. underhåll och ombyggnad av ett förråd eller en carport i anslutning till lägenheten beror på om dessa enligt bolagsordningen är i aktieägarens besittning. Om de är i aktieägarens besittning enligt bolagsordningen kan hushållsavdrag erhållas för arbetet när övriga förutsättningar är uppfyllda (bl.a. att aktieägaren har underhållsansvaret).

För att få avdraget måste aktieägaren själv komma överens om utförandet av de avdragsgilla underhålls- och ombyggnadsarbetena direkt med utföraren och betala för arbetet direkt till denne.

Aktieägaren kan inte få hushållsavdrag för underhålls- och ombyggnadsarbetet om denne betalar för det genom vederlag eller andra prestationer till bostadsaktiebolaget, även om arbetet ingår i aktieägarens underhållsansvar. Vederlagen och de övriga prestationerna till bostadsaktiebolaget utgör inte ersättning för arbete som aktieägaren låtit utföra. Det är fråga om betalningar för att täcka utgifter som bostadsaktiebolaget har betalat.

Den som bor i ett bostadsaktiebolag kan även få hushållsavdrag för övervakning i anslutning till avdragsgilla underhålls- och ombyggnadsarbeten i bostaden. Avdraget förutsätter att övervakningen sker i en bostad som den boende använder och att övriga förutsättningar för hushållsavdraget är uppfyllda.

11.6 Aktieägarens rätt att utföra ändringsarbeten i utrymmen som denne besitter

Förutom av underhållsansvarets fördelning påverkas rätten till hushållsavdrag av det som 5 kap. 1 § i lagen om bostadsaktiebolag föreskriver om aktieägarens rätt att utföra ändringar i utrymmen till vilka dennes aktier ger besittningsrätt. I praktiken avser detta oftast bostadslägenhetens och balkongens invändiga delar. Aktierna kan även ge besittningsrätt till en bilplats och ett gårdsområde.

Ändringsarbetet kan kräva tillstånd från bolaget, en annan aktieägare eller någon myndighet. Ändringsarbeten kan vara av många olika slag och omfattande, t.ex. nedtagning av icke bärande väggar, upptagning av hål i bärande väggar, uppsättning av nya väggar, köksrenovering, byte av golvbeläggning, uppsättning av undertak, renovering eller tillbyggnad av badrum eller bastubygge.

Aktieägarens rätt till ändringsarbeten är begränsad till lägenheten som denne besitter och eventuella andra utrymmen till vilka aktierna ger besittningsrätt enligt bolagsordningen. Rätten till ändringsarbeten gäller även lägenhetsbalkongens golv och balkongväggarnas insidor, som enligt lagen om bostadsaktiebolag hör till lägenheten. Alla installationer som ens delvis sker utanför utrymmen som är i aktieägarens besittning kräver tillstånd från bolaget. Sådana är t.ex. installation av parabolantenn på byggnadens tak eller installation av luftvärmepump.

Aktieägaren har rätt till hushållsavdrag för ändringsarbetet i lägenheten när arbetet utförs invändigt enligt aktieägarens rätt till ändringsarbeten, om de övriga förutsättningarna för avdraget är uppfyllda. Hushållsavdrag beviljas även för arbete som gäller lägenhetsbalkongens golv och innerväggar. Dessutom kan avdrag beviljas för installation av apparatur utanför lägenheten (parabolantenn, luftvärmepump e.d.).

Arbete på bostadslägenhetens gårdsområde behandlas nedan i 11.10. Hushållsavdrag kan dock inte beviljas för tillbyggnad eftersom detta jämföras med nybygge.

Aktieägaren har inte rätt till hushållsavdrag för ändringsarbetet om det i själva verket är fråga om en renovering som ingår i bolagets underhållsansvar. Ett exempel på detta är att taket ingår i bolagets reparationsansvar och aktieägarna själva kommer överens om takrenoveringen med entreprenören och betalar arbetskostnaden direkt till denne. Taket hör inte till lägenheten som aktieägaren besitter. Här är det fråga om bostadsaktiebolagets takrenovering. En motsvarande situation föreligger när stammarna hör till bolagets underhållsansvar och stambyte för alla lägenheter i fastigheten eller en viss linje utförs så, att aktieägarna själva kommer överens om renoveringen direkt med entreprenören. Inte heller här får aktieägaren hushållsavdrag för någon del av kostnaderna eftersom det i själva verket är fråga om bolagets stambyte. Undantag från detta är tillbyggnad av badrum i samband med bolagets stambyte. För dessa kostnader kan aktieägaren få avdrag när övriga förutsättningar är uppfyllda.

HFD:2012:21

Vid en extra bolagsstämma beslutade bostadsaktiebolaget att genomföra ändrings- och reparationsarbeten avseende vattenledningarna i alla lägenheter. Dessutom beslutades att alla aktieägare skulle anlita samma

rörfirma för monteringsarbetet. Enligt stämmoprotokollet skulle bostadsaktiebolaget betala 2.523 euro av materialet för renoveringen medan resten skulle betalas av aktieägarna i proportion till antalet aktier. Bolagets styrelserepresentanter hade till uppgift att kontrollera det utförda arbetet och garantitiden. Högsta förvaltningsdomstolen ansåg att aktieägaren inte hade rätt till hushållsavdrag för kostnaderna vid stambytet som beslutades av bostadsaktiebolaget och ingick i dess ansvar. Skatteåret 2002

Aktieägaren har inte rätt till hushållsavdrag för den andel av kostnaderna för renoveringen som bolaget ersätter.

Exempel:

En boende vill renovera sitt badrum och totalkostnaden är 10 000 euro inklusive vattentätning. Bostadsaktiebolaget har beslutat att bolaget bidrar med totalt 1 000 euro till arbete och material för vattentätning i samband med aktieägarens ändringsarbete. Arbetets andel i bolagets bidrag är 550 euro. Den boende har inte rätt till hushållsavdrag för denna del av arbetskostnaderna.

11.7 Bostadslägenhetens invändiga delar, balkongarbete och lås

Den som bor i ett bostadsaktiebolag kan få hushållsavdrag t.ex. för underhålls- och ombyggnadsarbete som gäller bostadslägenhetens invändiga delar och balkongens invändiga delar när den boende har tillträde till balkongen genom sin aktielägenhet. För att få avdraget måste aktieägaren själv komma överens om utförandet av det underhålls- och ombyggnadsarbete som ingår i aktieägarens ansvar direkt med utföraren och betala fakturan direkt till denne.

Aktieägaren kan t.ex. få hushållsavdrag för underhålls- och ombyggnadsarbete som gäller beläggningar på invändiga väggytor i bostadslägenheten, t.ex. träpanel e.d. beläggningar på innerväggar, putsade och spacklade ytor samt tapetsering och målning. Avdrag kan även beviljas för underhåll av beläggningar på innertak, t.ex. puts, sprutspackel och fanerbelagda skivor liksom för underhåll av golvbeläggningar, t.ex. plastmatta, parkett och klinker. Dessutom kan aktieägaren få hushållsavdrag för underhåll av fast inredning och utrustning i lägenheten, t.ex. vedeldad öppen spis och ugn samt skåp, garderober, diskbänk, fönsterbrädor, gardinstänger och bastulavar.

Den som bor i ett bostadsaktiebolag kan även få hushållsavdrag för istandsättning och byte av innerdörrar om arbetet utförs i bostaden. Dessutom kan avdrag beviljas för underhåll, t.ex. målning av lägenhetens invändiga fönsterbågar och inre balkongdörr och invändiga ventilationsluckor.

Om aktieägaren låter utföra invändiga tilläggsarbeten i lägenheten vid en renovering som bolaget låter utföra kan denne få hushållsavdrag för dem. Sådana arbeten är t.ex. tilläggsarbete för separat uppförande av glasvägg och tillbyggnad av badrum i samband med bolagets stambyte. För att få avdraget måste aktieägaren själv komma överens om utförandet av dessa arbeten med utföraren och betala fakturan direkt till denne.

Hushållsavdrag för arbetskostnaderna kan även beviljas när den som bor i ett bostadsaktiebolag låter måla lägenhetsbalkongen invändigt, installera golvvärme eller glasa in balkongen.

HFD:2008:87

En skattskyldig hade rätt att göra hushållsavdrag för arbetskostnaden vid inglasning av balkongen i en lägenhet som han ägde i ett bostadsaktiebolag, när bostadsaktiebolaget inte hade deltagit i kostnaderna och dessa inte heller hade fakturerats som en del av bolagsvederlaget. Skatteåret 2003. 127 a § i inkomstskattelagen. 77 § och 78 § i lagen om bostadsaktiebolag.

Däremot kan man i princip inte få hushållsavdrag för reparation av balkongens konstruktioner. Sådana arbeten ingår i bostadsaktiebolagets ansvar om de inte har överförts till aktieägarens ansvar genom bolagsordningen. Byggande av en balkong till en lägenhet i ett bostadsaktiebolag kan under inga omständigheter ge rätt till hushållsavdrag. Arbetet kan jämföras med nybygge, som inte är avdragsgillt.

Den som bor i en bostadslägenhet i ett bostadsaktiebolag kan inte få hushållsavdrag för istandsättning, byte eller omläggning av lägenhetens lås när detta ingår i bolagets underhållsansvar. Däremot kan arbete vid installation av ett traditionellt säkerhetslås ge hushållsavdrag. Avdragsgilla kostnader är dock inte priset på säkerhetslåset, andra tillbehör och material som behövs för installationen och resekostnader i samband med installationsarbetet.

11.8 Lägenhetens konstruktioner, isolering och grundläggande system

Den som bor i ett bostadsaktiebolag kan inte få hushållsavdrag för arbetsprestationer som ingår i bolagets underhållsansvar. Därför kan hushållsavdrag t.ex. inte beviljas för underhålls- och ombyggnadsarbete i bostadslägenheten eller andra utrymmen som aktieägaren besitter till den del arbetet gäller utrymmenas konstruktioner och isolering. Den som bor i ett bostadsaktiebolag kan inte heller få hushållsavdrag för underhålls- och ombyggnadsarbete som ingår i bolagets ansvar till den del arbetet gäller de nämnda utrymmenas värme-, el-, dataöverförings-, gas-, vatten-, avlopps- eller ventilationssystem eller liknande grundläggande system.

I bolagsordningen kan det dock föreskrivas att ovannämnda delar ingår i aktieägarens underhållsansvar. Om det finns en sådan bestämmelse i bolagsordningen kan den som bor i bostadsaktiebolaget få hushållsavdrag för sådant underhålls- och ombyggnadsarbete till den del arbetet gäller en bostad eller fritidsbostad som denne använder.

Ett undantag är datakabelarbete, som kan ge rätt till hushållsavdrag trots att underhållsansvaret för arbetet inte nämns i bolagsordningen. Om bolaget inte har datakablage eller de befintliga inte motsvarar den boendes önskemål kan den boende få hushållsavdrag för sådant kabelarbete till den del det utförs i en bostadslägenhet som denne använder. Motsvarande princip kan tillämpas på installation av öppen spis, ugn och skorsten i bostadslägenheten samt installation av luftvärmepump, även om sådana inte har funnits i lägenheten tidigare. Avdrag beviljas dock inte om sådant arbete utförs i samband med nybygge (se 10.7 ovan).

För att få avdraget måste den som bor i bostadslägenheten själv komma överens om utförandet av det avdragsgilla underhålls- och ombyggnadsarbetet direkt med utföraren och betala för arbetet direkt till denne.

11.9 Garage och carport

Om aktieägaren genom sina aktier besitter ett garage i anslutning till bostaden (samma bostadsaktiebolags gårdsområde eller samma byggnad) kan denne genom tillämpning av ovannämnda principer få hushållsavdrag för underhåll och ombyggnad av ett garage invändigt till den del arbetet ingår i aktieägarens ansvar. Även då är förutsättningen att personen själv låter utföra och betalar arbetskostnaden direkt till företaget eller företagaren som utför arbetet. Rätt till hushållsavdrag för underhåll och ombyggnad av ett garage utvändigt eller dess konstruktioner (t.ex. dörrens utsida, ytterväggar och yttertak) finns endast om arbetet enligt bolagsordningen har överförts till aktieägarens underhållsansvar.

Om personen inte besitter garaget i anslutning till bostaden genom sina aktier kan denne inte få hushållsavdrag för någon del av kostnaderna för underhåll och ombyggnad av garaget. Då ingår arbetet i bostadsaktiebolagets underhållsansvar. Det är endast när underhållsansvaret för garaget överförs till aktieägaren genom bolagsordningen som denne kan få hushållsavdrag för underhålls- och ombyggnadsarbete som gäller garaget.

När en hyresgäst hyr garage får denne dra av kostnaderna för underhåll och ombyggnad av garaget på samma sätt som en aktieägare. Endast ägande eller besittning av garaget, t.ex. genom hyresförhållande, utgör inte en tillräcklig grund för avdrag. Det krävs att den skattskyldige eller en släkting (enligt definitionen i 127 a § i inkomstskattelagen) använder bostaden som finns i anslutning till garaget eller på samma bostadsaktiebolags gårdsområde. Detta innebär att en hyresvärd eller bostadsinvestering inte kan få hushållsavdrag för underhålls- och ombyggnadsarbete som gäller garaget när det är uthyrt eller tomt eftersom avdraget förutsätter att ovannämnda personer använder bostaden som finns i anslutning till garaget som sin bostad eller fritidsbostad.

Enligt ovannämnda principer kan man även få hushållsavdrag för underhålls- och ombyggnadsarbete som gäller en carport när arbetet ingår i aktieägarens underhållsansvar. Även då är förutsättningen att personen själv låter utföra och betalar arbetet direkt till företaget eller företagaren som utför arbetet.

11.10 Arbeten på bostadsaktiebolagets gårdsområde

I bostadsaktiebolag, t.ex. radhusbolag, är gårdsområdet som finns i direkt anslutning till bostaden normalt endast i aktieägarens bruk. För att området ska vara i aktieägarens besittning även juridiskt krävs att detta har bestämts i bolagsordningen (HD:2005:26).

Med gårdsområde avses i detta sammanhang t.ex. ett sådant område på fram- och baksidan av en radhusbostad som är uteslutande i den boendes personliga bruk. Den som bor i ett bostadsaktiebolag kan undantagsvis få hushållsavdrag för ombyggnads- och underhållsarbete på ett gårdsområde som ligger i direkt anslutning till bostaden och är uteslutande i dennes personliga bruk, om övriga förutsättningar för hushållsavdrag är uppfyllda.

Detta beror på att arbete på ett sådant gårdsområde i själva verket kan anses vara utfört på ett gårdsområde som är i den boendes besittning även om besittningen av gårdsområdet inte nämns separat i bolagsordningen och gårdsområdet enligt högsta domstolens avgörande (HD:2005:26) i och för sig hör till bolaget.

Avdragbara är kostnader för t.ex. bygge och istandsättning av lätta och/eller kompletterande konstruktioner som patio, altan, tak för uteplats, brygga eller staket, plattläggning på gårdsområdet samt plantering av blommor. Hushållsavdrag kan även erhållas för inglasning av patio, öppen uteplats eller uteplats med tak under förutsättning att utrymmet inte samtidigt värmeisolerats. För att få avdraget måste den boende själv komma överens om utförandet av arbetet direkt med utföraren och betala för arbetet direkt till denne.

Den som bor i ett bostadsaktiebolag kan inte få hushållsavdrag för arbetsprestationer som utförts på bostadsaktiebolagets övriga gårdsområden, t.ex. på gårdsområdet som är i gemensamt bruk eller på gårdens olika gångvägar.

11.11 Underhållsarbete baserat på bolagsstämmans beslut

Enligt 4 kap. 1 § 2 mom. i lagen om bostadsaktiebolag kan bolagsstämman besluta att på bolagets bekostnad låta utföra sådant underhållsarbete som ankommer på en aktieägare, om arbetet har samband med bolagets underhålls- eller renoveringsarbeten eller i övrigt är ekonomiskt ändamålsenligt för bolaget och beslutet inte kränker aktieägarnas likställighet. Sådana arbeten kan t.ex. vara byte av alla vattenarmaturer och beläggningar i våtrum vid ett stambyte som bolaget låter utföra.

När bolagsstämman fattar beslut om utförande av underhållsarbete som ingår i aktieägarnas ansvar mot vederlag som tas ut centralt av alla aktieägare handlar det i praktiken om bolagets underhållsåtgärder eller renovering. Bolaget kan t.ex. besluta att även innerfönstren ska bytas vid fönsterbyte. Dessutom kan bolaget vara förpliktat att ställa i ordning lägenhetsdelar som ingår i aktieägarens underhållsansvar i samband med sitt underhålls- och ombyggnadsarbete. Vid t.ex. ett stambyte kan bolaget inte lämna konstruktioner otäckta, utan ser till att beläggningarna håller den beslutande nivån. Aktieägaren kan inte få hushållsavdrag för sådana arbetsprestationer när bolaget beslutat om renoveringen och kostnaderna debiteras genom bolagsvederlag eller på annat sätt.

11.12 Övervakares arbete

Om en boende i bostadsaktiebolag vid ett avdragsgillt ombyggnads- och underhållsarbete själv betalar för ett övervakningsarbete som t.ex. utförs av disponenten eller någon annan fackman, kan den boende dra av arbetskostnaderna för övervakningen. Rätt till avdrag finns endast om övervakningen sker i den bostad som aktieägaren använder och om övriga förutsättningar för avdraget är uppfyllda. Arbete som utförs någon annanstans, t.ex. rapportskrivning på utförarens byrå, är inte avdragsgillt. Övervakarens resekostnader eller restid ger inte heller rätt till avdrag.

11.13 UNybygge och tillbyggnad i bostadsaktiebolag

Nybygge och jämförbar tillbyggnad ger inte rätt till hushållsavdrag, inte heller i fråga om bostadsaktiebolag. Detta innebär att man inte får avdrag för arbetskostnader vid nybygge avseende byggnader, garage, carportar, förrådsbyggnader eller gårdsområden som aktieägaren besitter genom bostadslägenhetens aktier eller andra aktier. Rätt till avdrag ger inte heller tillbyggnadsarbete som avses i 5 kap. 1 § 3 mom. i lagen om bostadsaktiebolag.

Avdrag beviljas inte för kompletterande byggnadsarbete, t.ex. efterarbete med installationer i en ny bostadsaktielägenhet, även om arbetet utförs av ett annat företag än byggherren.

12 Hur stöd påverkar avdraget

12.1 Allmänt om hur stöd påverkar avdraget

Hushållsavdrag beviljas inte, om direkt för samma arbetsprestation har erhållits stöd för närståendevård, servicesedel som beviljats av kommunen för social- och hälsovård, stöd som avses i lagen om stöd för hemvård och privat vård av barn (vårdpenning, vårdtillägg och kommundillägg), lönesubvention enligt lagen om offentlig arbetskraftsservice (1295/2002) eller stöd enligt lagen om temporärt låglönestöd till arbetsgivare (1078/2005).

Stöd förhindrar avdraget endast om stödet betalats direkt för samma arbete. Om vården av familjens barn stöds med vårdpeng eller -bidrag kan ytterligare stöd för samma arbete inte fås via beskattningen. Däremot kan vård av barn som sker på kvällen, vilket inte får stöd av samhället, ge avdrag.

Stödet måste komma hushållet direkt till del för att förhindra beviljande av hushållsavdrag. Stödet kommer hushållet direkt till del när det betalas till den skattskyldige som yrkar hushållsavdrag eller till dennes familjemedlem. Inte heller ska t.ex. Barn kan t.ex. inte få avdrag för tjänster som köpts till föräldrar eller mor- eller farföräldrar, om dessa har fått ovannämnda stöd för samma arbetsprestation.

Stöd och servicesedlar förhindrar avdraget endast i fråga om de arbeten för vilka stödet beviljats. När stödet inte betalas till hushållet utan till företaget, företagaren eller det allmännyttiga samfund (t.ex. allmännyttig förening eller arbetsandelslag) som utför arbetet finns inget hinder för avdraget.

Från ingången av 2006 har arbetsgivare kunnat erhålla låglönestöd vid anställning av en person som är minst 54 år och har en månadslön på över 900 euro, men högst 2.000 euro, och vars arbetstid är minst 140 timmar i månaden. Om en hushållsarbetsgivare har fått låglönestöd, kan hushållsavdrag inte erhållas för samma arbetsprestation. Låglönestödet upphörde 31.12.2010.

Stöd och servicesedlar förhindrar avdraget även när de inte täcker kostnaderna för ett och samma arbete. Om t.ex. totalkostnaden för tjänsten är 100 euro och servicesedeln täcker 40 euro, kan den skattskyldige inte få något hushållsavdrag för mellanskillnaden 60 euro. Om en klient däremot helt på egen bekostnad köper tilläggstjänster av samma serviceproducent, är det inte fråga om samma arbetsprestation, även om tilläggstjänsten skaffas hos samma serviceproducent.

Enligt lagen om service och stöd på grund av handikapp (380/1987) ger lön till en personlig assistent inte rätt till avdrag. Skälet är att kostnaderna inte ankommer på klienten. Den skattskyldige får dra av den andel av assistentens lönekostnader som denne inte får ersättning för, om övriga förutsättningar för hushållsavdrag är uppfyllda.

Andra stöd än de ovannämnda stöden för vårdarbete eller sysselsättningsåtgärder förhindrar inte hushållsavdrag för normalt hushållsarbete och normalt omsorgs- och vårdarbete. Vårdbidrag för pensionstagare, som utbetalas som ersättning för nödvändig vård och särskilda kostnader till en person som fyllt 65 år eller mottagare av full invalidpension eller individuell förtidspension, är t.ex. inget hinder för avdraget. Stöd som handikappade erhåller för att täcka de extra kostnader som beror på sjukdom eller skada och andra extra kostnader förhindrar inte heller avdraget till den del stödet inte täcker kostnaderna.

Partiell vårdpenning kan betalas till föräldrar av små barn som har förkortad arbetstid. Bestämmelserna om denna stödform finns i lagen om stöd för hemvård och privat vård av barn (1128/1996). Med beaktande av den partiella vårdpenningens syfte kan inte detta stöd betraktas som ett sådant understöd för en arbetsprestation som skulle förhindra beviljande av hushållsavdrag.

12.2 Stöd för närståendevård och servicesedel

Stöd för närståendevård beviljas vårdtagaren och betalas till närståendevårdaren som ersättning för omsorgs- och vårdarbete. Stödet förhindrar avdraget endast i fråga om de till närståendevårdaren betalda arbeten för vilket stödet beviljats. Grunderna för stödet framgår vid behov av uppdragsavtalet med kommunens närståendevårdare och den bifogade vård- och serviceplanen.

Stöd för närståendevård förhindrar inte att hushållsavdrag beviljas för andra arbetsprestationer. Om kommunen emellertid beviljat servicesedlar för social- och hälsovården för köp av andra arbetsprestationer förhindrar servicesedeln hushållsavdrag för dessa arbetsprestationer. Lagen om servicesedlar inom social- och hälsovården (569/2009) trädde i kraft 1.9.2009. Servicesedlarna som avses i lagen kan vara tryckta sedlar, elektroniska kort eller myndighetsbeslut (betalningsförbindelser) genom vilka kommunen utfäster sig att betala tjänster som användaren skaffar från en av kommunen godkänd privat serviceproducent upp till servicesedelns värde. Den som använder tjänsten ingår ett serviceavtal med producenten (servicesedelföretaget).

Exempel: En person som inte bor i samma hushåll som vårdtagaren är dennes närståendevårdare och får stöd av kommunen för detta omsorgs- och vårdarbete. Om vårdtagaren betalar lön till personen för detta arbete betalas stödet för närståendevård och lönen för samma arbetsprestation. I dessa fall kan lönen inte på några grunder ge rätt till hushållsavdrag. Förfarandet är likadant när arbetsersättning betalas till

närståendevårdaren. I praktiken handlar det om sällsynta fall eftersom det händer sällan att vårdtagaren eller en närstående betalar lön (eller arbetsersättning) till närståendevårdaren.

Exempel: I vård- och serviceplanen för närståendevård avtalas att vårdtagarens make fungerar som dennes närståendevårdare. Då kan vårdtagaren få hushållsavdrag för omsorgs- och vårdarbete som denne betalat till andra utförare. Avdrag förutsätter att vårdtagaren eller maken inte fått en av kommunen beviljad servicesedel för social- och hälsovården för omsorgs- och vårdarbetet som köpts från andra utförare.

Exempel: En person arbetar dagtid och får hushållsavdrag för omsorg och vård av sin make på kvällar och veckoslut. På vardagar vårdas maken av en utomstående. Lön som betalas till den utomstående ger rätt till avdrag. Avdrag förutsätter att vårdtagaren eller maken inte fått en av kommunen beviljad servicesedel för social- och hälsovården för omsorgs- och vårdarbetet som köpts från den utomstående.

Exempel: I vård- och serviceplanen för närståendevård avtalas att närståendevårdarens enda uppgift är omsorgs- och vårdarbete. Då kan vårdtagaren få hushållsavdrag för t.ex. arbetskostnader för städning. Avdrag förutsätter att kommunen inte beviljat servicesedlar för social- och hälsovården som kan användas för betalning av städarbetet.

Om den som får stöd för närståendevård eller den/de som vårdar personen inom ramen för stödet har beviljats en eller flera servicesedlar för köp av arbetsprestationer från andra utförare kan hushållsavdrag inte beviljas för någon del av kostnaderna för dessa prestationer.

Stöd och servicesedlar förhindrar avdraget även när de inte täcker kostnaderna för ett och samma arbete. Om t.ex. totalkostnaden för tjänsten är 100 euro och servicesedeln täcker 40 euro, kan vårdtagaren inte få något hushållsavdrag för mellanskillnaden 60 euro. Om en klient däremot helt på egen bekostnad köper tilläggstjänster av samma serviceproducent, är det inte fråga om samma arbetsprestation, även om tilläggstjänsten skaffas hos samma serviceproducent. Med tilläggstjänst avses här arbetsprestationer som inte har något samband med arbetsprestationerna som köps med servicesedel.

Exempel: En enskild serviceproducent skickar en faktura på 600 euro till vårdtagaren för utfört omsorgs- och vårdarbete i februari. Vårdtagaren betalar 500 euro för egen räkning och resterande 100 euro med en servicesedel denne fått från kommunen. Vårdtagaren kan inte få hushållsavdrag för dessa betalningar.

Exempel: Personen har beviljats 1 st. 100 euro servicesedel/månad för omsorgs- och vårdarbete under februari-december 2012, totalt 11 servicesedlar till ett värde av totalt 1 100 euro. Om servicesedlarna används månatligen kan personen inte få hushållsavdrag för omsorgs- och vårdarbete som utförts under februari-december 2012. Även om personen sparar servicesedlar för en eller flera månader och använder en eller flera av dem för att betala en eller fler månaders omsorgs- och vårdarbete helt eller delvis kan denne ändå inte få hushållsavdrag för omsorgs- och vårdarbete som utförts under februari-december 2012.

Exempel: Om personen ovan betalar 1 100 euro för omsorgs- och vårdarbete i december med servicesedlarna för februari-december (11 x 100 euro), kan denne inte få hushållsavdrag för decemberarbetet eftersom servicesedlarna beviljats för februari-december. Även om personen betalar det i december 2012 utförda omsorgs- och vårdarbetet först efter årsskiftet, t.ex. i januari, kan denne inte få hushållsavdrag eftersom servicesedlarna beviljats för omsorgs- och vårdarbete under februari-december 2012.

Om personen ovan köper tilläggstjänster som inte hör till omsorgs- och vårdarbete (t.ex. montering av nya möbler hemma) och själv betalar hela kostnaden för tjänsterna, kan denne få hushållsavdrag för dessa tilläggstjänster, även om servicesedlar har använts för köp av omsorgs- och vårdarbete.

Exempel: Om personen i ovannämnda exempel beviljats servicesedlar för städning, utöver omsorgs- och vårdarbete, för februari-december 2013 och använder servicesedlarna, kan personen inte få hushållsavdrag för omsorgs- och vårdarbete eller städarbete som utförts under den aktuella tiden.

Om personen ovan köper tilläggstjänster som inte hör till omsorgs- och vårdarbete eller städtjänster (t.ex. datorservice utförd i hemmet) och själv betalar hela kostnaden för tjänsterna, kan personen få hushållsavdrag för dessa tilläggstjänster trots att servicesedlar använts för köp av omsorgs- och vårdarbete

och städtjänster. Med tilläggstjänst avses även i detta sammanhang arbetsprestationer som inte har något samband med arbetsprestationerna som köps med servicesedel.

Företaget som utför arbetet ska specificera hushålls-, omsorgs- och vårdarbete, hälso- och sjukvårdstjänster och andra tjänster, t.ex. transportservice, på fakturan. Detta beror på att den som yrkar på avdrag och fått servicesedlar måste kunna lämna en utredning över vilka arbeten som ger rätt till hushållsavdrag.

Icke momspliktiga hälso- och sjukvårdstjänster ger inte under några omständigheter rätt till hushållsavdrag (se 8.3.1 ovan). Detta gäller även transportservice.

12.3 Stöd för boendeservice

Skattskyldiga kan ordna sin boendeservice på flera olika sätt. Personen kan anlita en privat serviceproducent för att ordna boende i servicehus och tillhörande hushålls-, omsorgs- och vårdtjänster. Personen kan få hushållsavdrag för avdragsgillt hushålls-, omsorgs- och vårdarbete som utförs i bostaden om denne själv betalar alla avgifter till den privata serviceproducenten och kommunen inte beviljar servicesedlar för social- och hälsovård för samma arbetsprestationer. Dessutom måste övriga förutsättningar för avdraget vara uppfyllda.

Enligt 127 a § 3 mom. i inkomstskattelagen beviljas hushållsavdrag inte, om direkt för samma arbetsprestation har erhållits servicesedel som beviljats av kommunen för social- och hälsovård. Om kommunen beviljat personen stöd, t.ex. servicesedlar för social- och hälsovården, för arbete i anslutning till boendeservice som denne ordnat själv, kan hushållsavdrag inte beviljas. Detta gäller också självriskandelar som personen betalat, även när betalningen har skett direkt till företaget som producerat tjänsten.

Personens boendeservice kan även ordnas i kommunal regi. Kommunen kan t.ex. producera tjänsterna själv, köpa dem från en privat serviceproducent eller ordna boendeservicen genom servicesedlar.

När kommunen producerar boendeservicen själv kan den ta ut en klientavgift enligt lagen om klientavgifter. Då finns ett avtalsförhållande mellan kommunen och personen i fråga om boendeservicen. Personen betalar en klientavgift för kommunens service. Då kan personen inte beviljas hushållsavdrag. Detta beror på att arbetet inte betalats till en förskottsuppbördsregistrerad utförare som idkar inkomstskattepliktig verksamhet. Kommunen är inte en sådan utförare. Dessutom är klientavgiften inte arbetsersättning till sin karaktär. (127 b § 1 mom. 2 punkten i inkomstskattelagen)

Om kommunen ordnar boendeservicen som köptjänst ingår den ett avtal om anskaffning av boendeservice från en privat tjänsteproducent. Då finns ett avtalsförhållande mellan kommunen och den privata tjänsteproducenten. Kommunen betalar avtalade tjänster till den privata tjänsteproducenten och tar ut en klientavgift enligt lagen om klientavgifter av en person som beviljats kommunal boendeservice. Den avgift som kommunen betalar till den privata tjänsteproducenten är ofta högre än vad kommunen själv tar ut av personen som beviljats kommunal boendeservice. I sådana fall kan personen inte beviljas hushållsavdrag. Detta beror på att personen inte betalat arbetet till en förskottsuppbördsregistrerad utförare som idkar inkomstskattepliktig verksamhet. Kommunen är inte en sådan utförare. Dessutom är klientavgiften inte arbetsersättning till sin karaktär. (127 b § 1 mom. 2 punkten i inkomstskattelagen)

En person som beviljats kommunal boendeservice kan få hushållsavdrag för tilläggstjänster som utförts i bostaden och som inte ingår i kommunens avtal. Detta förutsätter att övriga förutsättningar för beviljande av avdraget är uppfyllda och att kommunen inte beviljat personen servicesedlar för social- och hälsovården för sådant tilläggsarbete.

Kommunen kan även ordna boendeservicen på så sätt att den sökande själv avtalar om boendeservice med en av kommunen godkänd privat serviceproducent, t.ex. ett privat servicehus. Då finns ett avtalsförhållande mellan den som sökt boendeservice och den privata tjänsteproducenten. I sådana fall ger kommunen servicesedlar för social- och hälsovården till den som sökt privat boendeservice. Kommunen förbinder sig att betala tjänster som personen skaffar från den privata tjänsteproducenten upp till sedelns värde. Kommunen betalar alltså en del av kostnaderna för tjänsterna. Efter detta återstår personens självriskandel, som är mellanskillnaden mellan servicesedeln och totalkostnaden.

I sådana fall förhindrar kommunens servicesedel hushållsavdrag för självriskandelen, även när personen betalar direkt till företaget som producerat tjänsten. Även här gäller bestämmelsen i 127 a § 3 mom. i inkomstskattelagen:

att hushållsavdrag inte beviljas, om direkt för samma arbetsprestation har erhållits servicesedel som beviljats av kommunen för social- och hälsovård.

Även i det sistnämnda fallet har personen emellertid rätt till hushållsavdrag för tilläggsarbete som denne skaffar och betalar själv. Detta förutsätter att övriga förutsättningar för beviljande av avdraget är uppfyllda och att kommunen inte beviljat personen servicesedlar för social- och hälsovården för sådant tilläggsarbete.

12.4 Reparationsunderstöd ur statens eller annat offentligt samfunds medel eller från andra instanser

12.4.1 Understöd för fysiska personer

Understöd som utbetalas ur statens, kommunens eller annat offentligt samfunds medel kan förhindra hushållsavdrag för underhålls- och ombyggnadsarbete. Enligt 92 § 16 punkten i inkomstskattelagen får fysiska personer ta emot statliga eller kommunala bidrag skattefritt för reparation av bostäder. Dessutom är understöd för vård av byggnadsarv skattefritt enligt 92 a § i inkomstskattelagen. Dessa understöd förhindrar hushållsavdrag för arbetskostnader som gäller underhåll och ombyggnad. (127 a § 3 mom. i inkomstskattelagen)

Reparationsunderstöd som fysiska personer erhållit för ett visst objekt förhindrar under sin verkningstid alltid hushållsavdrag i fråga om underhålls- och ombyggnadsarbete på samma objekt. Med objekt avses byggnadsdel (t.ex. tak, fönster eller fasad) för vars iståndsättning eller restaurering understödet beviljats. Med verkningstid avses i detta sammanhang den möjliga utbetalningstiden (t.ex. året då understödet beviljades och de följande två åren). När understödet endast gäller anskaffning av material, kan hushållsavdrag ändå inte beviljas för arbetets andel, om understödet beviljats för samma objekt.

Exempel: Om reparationsunderstöd beviljats för isolering av fönster i den skattskyldiges egnahemshus förhindrar detta hushållsavdrag för allt underhålls- och ombyggnadsarbete som gäller fönster i egnahemshuset. Då kan eventuellt avdrag inte heller erhållas för arbetets andel vid byte av fönster. Det har ingen betydelse om understödet beviljats för arbete eller material. Understödet förhindrar emellertid inte hushållsavdrag för arbetskostnader som gäller ett annat underhålls- och ombyggnadsarbete i egnahemshuset.

Exempel: Om understöd beviljats för underhåll och ombyggnad av en ekonomibyggnad som betjänar boendet i egnahemshuset förhindrar detta inte hushållsavdrag för arbetskostnader som gäller underhåll och ombyggnad av andra byggnader som betjänar boendet och är belägna på samma gårdsområde. Hushållsavdrag kan även beviljas för underhåll och ombyggnad av en fritidsbostad som den skattskyldige eller dennes familj använder och som är belägen på en annan plats.

Exempel: Om en fysisk person beviljats reparationsunderstöd för anslutning av dennes bostadsfastighet till ett vattenandelslags avloppsledning förhindrar understödet hushållsavdrag för arbeten som gäller avloppet, men inte annat underhålls- och ombyggnadsarbete som gäller egnahemshuset eller dess gårdsområde. Om reparationsunderstöd endast beviljats för iståndsättning eller upprustning av bostadens gårdsområde förhindrar detta inte hushållsavdrag för arbetskostnader som gäller underhåll och ombyggnad av byggnader på samma gårdsområde.

Exempel: Personen fick den 3.3.2011 museistyrelsens beslut om understöd för restaurering av ett fönster i sitt gamla egnahemshus som är personens bostad. Museistyrelsen betalar understödet i två poster, 30.9.2011 och 2.1.2013. Understödet möjliga utbetalningstid är året för beviljande och de följande två åren. Då förhindras hushållsavdrag av alla underhålls- och ombyggnadsarbeten relaterade till egnahemshusets fönster som personen betalar under 1.1.2011–31.12.2013.

Enligt 127 § 3 mom. i inkomstskattelagen förhindras avdraget inte av de understöd som beviljas för ändring av uppvärmningssätt i småhus enligt lagen om understöd för reparation av bostäder, energiunderstöd och understöd för sanitära olägenheter (1184/2005). Sådan ändring av uppvärmningssätt som understöd beviljas för är t.ex. anslutning till fjärr- eller regionvärme, byte av uppvärmningssystem till ett centralvärmesystem med jordvärmepump, byte av uppvärmningssystem till ett centralvärmesystem med panna som lämpar sig för

användning av pellets eller andra träbaserade bränslen eller ibruktagande av soluppvärmning som komplettering till systemet för uppvärmning av bruksvatten eller utrymmen.

Understöd som beviljats av annan än stat, kommun eller annat offentligt samfund förhindrar inte hushållsavdrag för underhålls- och ombyggnadsarbete i bostaden till den del understödet inte täcker kostnaderna. Om understödet inte hänförs till en viss post (t.ex. material, arbete) anses det vara proportionellt fördelat på alla fakturaposter.

Exempel: En enskild förening har beviljat ett understöd på 1 000 euro för renovering av fönster i ett egnahemshus som är personens bostad. Beslutet specificerar inte vilka kostnader understödet avser. Personen kan få hushållsavdrag för den del av arbetet som understödet inte avser. Eftersom beslutet inte anger vilka kostnader i samband med fönsterrenoveringen understödet avser anses det avse hela den fakturerade renoveringskostanden, 10 000 euro. Enligt fakturan är fönstrens andel av kostnaderna 7 000 euro, installationsarbetets 2 000 euro och fraktens 1 000 euro. Den proportionella fördelningen av understödet blir 700 euro för fönster och material, 200 euro för installationsarbete och 100 euro för frakt. Därmed kan personen få 1 800 euro i hushållsavdrag för installationsarbetets andel (2 000 euro fakturerat, 200 euro i understöd).

12.4.2 Understöd som bostadsaktiebolag erhållit

Understöd som ett bostadsaktiebolag erhållit hindrar inte beviljande av hushållsavdrag för kostnader för arbeten som en aktieägare i bostadsaktiebolaget låter utföra och som ingår i dennes ansvar. Understöd enligt lagen om konjunkturrelaterade understöd för reparation av vissa bostadshus, av den 27.3.2009, och understöd som enligt lagen om understöd för reparation av bostäder, energiunderstöd och understöd för sanitära olägenheter (1184/2005) beviljats för andra objekt än småhus förhindrar således inte beviljande av hushållsavdrag för arbeten som en aktieägare låter utföra.

13 Avdragsgrundande arbetskostnader

Endast arbetskostnader som hushållet själv fått betala kan dras av. Rätt till avdrag finns t.ex. inte när ett försäkringsbolag har ersatt den skattskyldige för en arbetsprestation som denne betalat.

HFD:2008:55

En skattskyldig hade inte rätt till hushållsavdrag till den del som försäkringsbolaget hade betalt ersättning för det belopp som betalats för arbetet eftersom kostnaderna till denna del inte kunde anses vara kostnader som den skattskyldige hade fått betala.

Hushållsavdragets belopp är beroende av om hushållet anställer en arbetstagare i arbetsförhållande eller om det köper arbetet av ett företag eller en företagare som finns med i förskottsuppbörsregistret eller av ett allmännyttigt samfund.

13.1 Avdrag på basis av arbetsersättning till företag och företagare

Den skattskyldige får dra av 45 % av den momspliktiga arbetsersättning som denne har betalat till ett företag eller en företagare som införts i förskottsuppbörsregistret.

Avdrag beviljas inte för fakturerade varor och resekostnader, t.ex. kilometerersättning och traktamente. Ersättning som debiteras för restid kan inte heller dras av, det är inte fråga om ersättning för arbete som utförts i den skattskyldiges bostad eller fritidsbostad. Resekostnader och debitering av restid ska specificeras på fakturan.

13.2 Avdrag för hushållsarbete utfört av allmännyttig förening

Betalningar som gjorts till allmännyttiga samfund för normalt hushållsarbete eller omsorgs- och vårdarbete berättigar till avdrag även om samfundet inte är registrerat i förskottsuppbörsregistret och inte idkar inkomstskattepliktig verksamhet. Även här får den skattskyldige dra av 45 % av den momspliktiga arbetsersättningen.

Avdragsgilla är däremot inte arbetskostnader som betalas till allmännyttiga samfund för ombyggnad eller renovering av bostäder, om samfundet inte är förskottsuppbördsregistrerat och inte idkar inkomstskattepliktig verksamhet.

13.3 Avdrag för förmedlat arbete

Förmedlingsavgifter som betalas till förmedlare av arbetsprestationer ger inte rätt till hushållsavdrag. Erlagd förmedlingsavgift är inte en betalning för normalt hushålls-, omsorgs- eller vårdarbete eller underhålls- och ombyggnadsarbete i en bostad eller fritidsbostad. Dessutom sker förmedlingen inte hemma eller i fritidsbostaden, vilket också utgör ett hinder för avdrag.

Om den skattskyldige och en förskottsuppbördsregistrerad förmedlare ingår avtal om utförande av ett arbete och förmedlaren låter en underleverantör utföra arbetet, får endast den arbetsersättning som betalas till förmedlaren dras av. I sådana fall förutsätter avdrag att

- avtalet uttryckligen ingås mellan hushållet och förmedlaren,
- förmedlaren är ansvarig för arbetsresultatet gentemot hushållet,
- hushållet betalar arbetsersättningen till förmedlaren och
- att företaget eller företagaren som är underleverantör har införts i förskottsuppbördsregistret.

På fakturan ska förmedlaren specificera kostnaderna för arbete som utförts i den skattskyldiges bostad eller fritidsbostad och förmedlingsavgiften. Förmedlingsavgiften ger inte rätt till hushållsavdrag. Ersättning som betalats till förmedlaren får inte heller dras av när den skattskyldige ingått avtal om arbetet med det utförande företaget och en separat förmedlingsavgift betalats till förmedlaren.

Exempel: Ett företag förmedlar städtjänster. Den skattskyldige ingår avtal om städtjänster med en förskottsuppbördsregistrerad förmedlare. Förmedlaren fakturerar totalt 1 200 euro, varav förmedlingsavgiften utgör 200 euro och städarbetet 1 000 euro. Hushållsavdrag kan beviljas för städarbetets andel, 1 000 euro. Förmedlingsavgiften, 200 euro, är inte avdragbar.

Exempel: Den skattskyldige får kontakt med en förskottsuppbördsregistrerad byggfirma genom ett förmedlingsföretag och ingår avtal med byggfirman. Förmedlingsavgiften betalas till förmedlaren. Den skattskyldige får inte hushållsavdrag för förmedlingsavgiften. Avdrag beviljas för arbetets andel enligt avtalet med byggfirman, om övriga förutsättningar för hushållsavdrag är uppfyllda.

Om den skattskyldige anställer en arbetstagare via förmedlaren, kan hushållsavdrag beviljas för arbetstagarens arbetsprestationer, om de allmänna förutsättningarna för avdraget är uppfyllda. Då måste den skattskyldige betala alla lönebikostnader eftersom det är fråga om ett arbetsförhållande (se 13.4 nedan).

13.4 Avdrag för lön och lönebikostnader

Om hushållet har anställt en arbetstagare i arbetsförhållande, får det dra av 15 % av den betalda bruttolönen för arbete som ger rätt till hushållsavdrag samt alla lönebikostnader.

Arbetstagaren kan vara allmänt eller begränsat skattskyldig i Finland. Allmänt skattskyldig är en person som är fast bosatt i Finland. Begränsat skattskyldig är en person med inkomster från Finland och som vistas i Finland oavbrutet under högst sex månader.

Begreppet lön definieras i 13 § i lagen om förskottsuppbörd. Enligt paragrafen avses med lön varje slag av lön, arvode, förmån och ersättning som fås i arbets- eller tjänsteförhållande. Avdragsgill lön är också naturaförmåner och andra förmåner till arbetstagaren.

Som hushållsavdrag får man inte dra av skattefria kostnadsersättningar för arbetsresor som betalas till arbetstagaren, t.ex. dagtraktamente, måltidsersättning och kilometerersättning. Enligt 15 § i lagen om förskottsuppbörd utgör inte heller ersättningar som betalas till arbetstagaren för direkta kostnader som åsamkats honom på grund av arbetet någon lön. Eftersom de ovannämnda kostnadsersättningarna inte utgör lön, kan de inte dras av som hushållsavdrag.

Utöver betald lön får hushållet dra av sin del av lönebikostnaderna (arbetsgivares socialskyddsavgifter, obligatoriska arbetspensionsavgifter, olycksfallsförsäkringspremier, arbetslöshetsförsäkringspremier och grupplivförsäkringspremier). Till avdraget berättigar alltså inte löntagares andel av arbetspensionsavgiften och arbetslöshetsförsäkringspremien eftersom dessa ska betalas av arbetstagaren. Serviceavgifter för löneutbetalningar är inte avdragbara lönebikostnader.

Information om hushållets arbetsgivarskyldigheter vid löneutbetalning:

- Hushållen som arbetsgivare

13.4.1 Lön till au pair

Hushållsavdrag kan erhållas för utbetald lön till en au pair som kommit till Finland från utlandet samt eventuella lönebikostnader. Fickpengar som en au pair får av hushållet anses som skattepliktig löneinkomst. I lön till au pair ingår naturaförmåner och andra förmåner (t.ex. helpension, telefonförmån, bussbiljetter).

13.4.2 Lön utomlands

Hushållsavdrag kan även beviljas på grundval av lön som betalats för arbete i en bostad eller fritidsbostad som finns utomlands, om även de övriga förutsättningarna för avdraget föreligger.

Avdragbara är även utländska motsvarigheter till arbetsgivares socialskyddsavgift, obligatorisk arbetspensionsavgift, olycksfallsförsäkringspremie, arbetslöshetsförsäkringspremie och grupplivförsäkringspremie oberoende av belopp, om dessa ska betalas av arbetsgivaren som lönebikostnader.

13.5 Arbetsersättning till begränsat skattskyldiga företag eller företagare

Enligt 127 b § 2 punkten i inkomstskattelagen är en av förutsättningarna för hushållsavdrag att avdragsgillt arbete betalats till en företagare eller ett företag som finns med i förskottsuppbörsregistret. Detta innebär att hushållsavdrag för betald arbetsersättning endast kan erhållas om företaget eller företagaren har införts i Finlands förskottsuppbörsregister.

Möjligheten att införa utländska företag och företagare i finska förskottsuppbörsregistret har funnits sedan början av 2007. Enligt 25 § i lagen om förskottsuppbörd kan en begränsat skattskyldig, trots att han saknar ett fast driftställe i Finland, införas i förskottsuppbörsregistret om han har hemvist i en stat med vilken Finland har ingått ett avtal om undvikande av dubbelbeskattning.

Högsta förvaltningsdomstolen har i sitt årsboksavgörande HFD:2012:132 ansett att hushållsavdrag inte ska beviljas för arbete som ett utländskt företag har utfört i Finland då det utländska företaget inte var registrerat i förskottsuppbörsregistret i Finland. Avgörandet i sammandrag lyder:

HFD:2012:132

J som var bosatt i Finland hade inte rätt till hushållsavdrag för arbete som utförts i Finland av ett bolag som hade sitt säte i Sverige och som inte var infört i det finska förskottsuppbörsregistret.

Högsta förvaltningsdomstolen ansåg att till utövningen av rörelse i en annan stat på ett väsentligt sätt hör att rörelseidkaren fullgör sådana administrativa skyldigheter som är en del av skattetillsynen och som även företag med säte i den stat där rörelsen utövas är skyldiga att fullgöra. Det var möjligt för det svenska bolaget att bli infört i det finska förskottsuppbörsregistret. Registreringen var avgiftsfri och det var fråga om en relativt enkel åtgärd. Det svenska bolaget försattes inte i en sämre ställning än finska företag genom att en sådan åtgärd förutsattes av det och detta begränsade inte heller bolagets rätt att fritt tillhandahålla tjänster.

Skatteåret 2008

127 a § och 127 b § i inkomstskattelagen

25 § i lagen om förskottsuppbörd

13 § i förordningen om förskottsuppbörd

Fördraget om Europeiska unionens funktionssätt, artikel 56, 57 och 26

13.6 Arbetsersättning för arbete inom Europeiska ekonomiska samarbetsområdet

Hushållsavdrag beviljas också företagare, företag och allmännyttiga samfund på ersättning för avdragsgillt arbete i situationer där tjänsten erbjuds i annan stat inom det Europeiska ekonomiska samarbetsområdet (EES) än Finland. Då ska den skattskyldige visa att betalningsmottagaren inte har sådana försummelser som avses i 26 § i lagen om förskottsuppbörd. Vid bedömning av hushållsavdraget anses som försummelser enligt 26 § i lagen om förskottsuppbörd väsentliga försummelser i samband med betalning eller deklaration av skatt eller i bokföringen. Yrkande av avdrag i beskattningen: se närmare punkt 20.5 Hushållsavdrag på arbetsersättning för arbete inom EES-området

13.7 Hushåll i arbetsgivarring

Flera hushåll kan gemensamt anställa en gemensam städare, barnvakt eller annan arbetstagare. Det är ofta en person som med sin egen personbeteckning sköter förskottsinnehållningen, inbetalningen av förskottsinnehållningen och socialskyddsavgiften till Skatteförvaltningens konto och de andra arbetsgivarskyldigheterna.

Hushållen är berättigade till avdrag enligt deras proportionella andel av den anställdes lön. En arbetsgivarring kan i undantagsfall beviljas ett FO-nummer. Ringen fungerar då på samma sätt som en solidariskt ansvarig arbetsgivare. Information om hushållets arbetsgivarskyldigheter vid löneutbetalning:

- [Hushållen som löneutbetalare](#)

13.8 Faktureringskanaler och motsvarande tjänsteleverantörer

På marknaden finns numera olika tjänsteleverantörer genom vilka och/eller i vilkas namn kunder faktureras för olika arbetsprestationer. Tjänsteleverantören kan t.ex. erbjuda en tjänst för marknadsföring av personen (arbetstagaren) och avtal med uppdragsgivare (hushåll) om pris och övriga villkor. Tjänsteleverantören fakturerar hushållet som köper arbetsprestationen och betalar ersättningen till arbetstagaren minskat med sitt arvode.

Olika tjänsteleverantörer kan tillämpa något annorlunda verksamhetsprinciper. Vissa är endast förmedlare, vissa betalar lön till de personer som utför arbetet och fakturerar de beställande hushållen i sitt eget namn. Ytterligare varianter finns. Därför måste tjänsteleverantörernas verksamhet och hushållets rätt till hushållsavdrag för betalda prestationer bedömas från fall till fall.

Anlitande av en tjänsteleverantör och fakturering via denne och i dennes namn är i sig inget hinder för hushållsavdrag. Det är inte heller situationer där tjänsteleverantören och en fysisk person som utför arbetet sinsemellan avtalar om arbetsförhållandets uppkomst och tjänsteleverantören uppfyller alla lagstadgade arbetsgivarskyldigheter (förskottsinnehållning, årsanmälan och betalning av lönebikostnader). För beviljande av hushållsavdrag krävs att även övriga förutsättningar för avdraget är uppfyllda. Arbetet måste vara avdragsgillt och tjänsteleverantören finnas med i förskottsuppbördsregistret. Avdrag beviljas endast för arbetets andel enligt fakturan. Avdrag kan inte erhållas för andra kostnader, t.ex. tjänsteleverantörens arvode eller resekostnadsersättningar till den som utfört arbetet.

14 Avdragets maximibelopp och avdragsår

14.1 Avdragets maximibelopp

Från och med 2014 är hushållsavdragets maximibelopp 2 400 euro per året. Självrisken är 100 euro per person och år. Beloppen är desamma oberoende av om hushållet köper den avdragsgilla tjänsten från ett företag eller en företagare eller anställer en person i arbetsförhållande.

Självrisken beräknas på det avdragbara beloppet. Om arbetets andel i företagets faktura är t.ex. 4 000 euro, är det avdragbara beloppet 1 800 euro (4 000 x 45 %). Självrisken 100 euro dras av från 1 800 euro, varvid hushållsavdraget blir 1 700 euro.

På grund av självriskandelen beviljas avdraget först om det till företaget betalade avdragbara arbetets andel överskrider 222,23 euro (222,23 x 45 % = självrisken 100 euro). På motsvarande sätt måste den i arbetsförhållande betalade lönen vara ca 270,27 euro (270,28 x 15 % [avdragbar lönedel] + 270,28 x 22 % (lönebikostnader) = självrisken 100 euro) innan avdraget kan beviljas.

Till fullt avdrag, 2 400 euro, berättigar arbetskostnader på ca 5 555,55 euro, om arbetet utförs av ett företag eller en företagare som införts i förskottsuppbördsregistret ($5\,555,55 \times 45\% - 100 = 2\,400$ euro). Om arbetet utförs av en anställd person och lönebikostnaderna är 22 %, beviljas fullt avdrag, 2 400 euro, om lönen är ca $6\,756,76$ euro ($15\% \times 6\,756,76 + 22\% \times 6\,756,76 - 100 = 2\,400$ euro).

14.2 Avdragsår

Hushållsavdraget och självriskan är kalenderårsvisa. Avdraget beviljas det år lönen, lönebikostnaderna eller arbetsersättningen för utfört arbete betalas. Om lönen och lönebikostnaderna för utfört arbete betalas ett annat år (t.ex. lönen för utfört arbete under december betalas i januari), kan avdraget göras först betalningsåret. Angående förskott, se 17 nedan.

Om betalningstidtabellen för en prestation som berättigar till avdrag manipuleras på konstgjord väg så att den skattskyldige ska kunna få hushållsavdraget under år som följer efter varandra kan skattemyndigheten ingripa i detta med stöd av bestämmelsen om kringgående av skatt (28 § i lagen om beskattningsförfarande). Som ett sådant arrangemang betraktas t.ex. om man väsentligen avviker från betalningsvillkoren av den som utför arbetet på grund av att man kan fördela de arbetskostnader som berättigar till hushållsavdrag på olika kalenderår. Då handlar skattemyndigheten som om man hade tillämpat den rätta formen och beviljar avdraget endast för ett enda år.

Exempel: Normalt beviljar ett företag inom trädgårdsbranschen för sina fakturor en betalningstid om 14 dagar räknat från den dag då företaget utfört arbetet. Den skattskyldige har med företaget ingått ett avtal om ombyggnad av trädgården i början av 2012. Enligt avtalet ska arbetet utföras våren 2012. Arbetet har utförts våren 2012 enligt avtalet. Faktureringen av arbetet sker enligt avtalet i två delar. I avtalet står det att den del av den till hushållsavdraget berättigande arbetsandelen som ännu återstår faktureras först i januari 2013.

Den skattskyldige har betalat den första fakturan på 4 200 euro i maj 2012. Vid beskattningen för 2012 har den skattskyldige och hans maka beviljats maximiavdrag så att vardera maken har beviljats hälften av maximiavdraget. Den andra fakturan på 2 800 euro hade daterats 31.12.2012 och dess förfallodag var 14.1.2013. Den skattskyldige hade betalat fakturan på dess förfallodag. Den skattskyldiges och hans makas hushållsavdragsyrkande på grund av den faktura som de hade betalat år 2013 avslås.

15 Skatteavdrag

Hushållsavdraget görs i första hand från inkomstskatten till staten. Avdraget görs från skatten på förvärvsinkomsten och skatten på kapitalinkomsten enligt förhållandet mellan dessa skattebelopp. Det avdrag som görs från skatten på förvärvsinkomsten görs efter att alla övriga avdrag gjorts och före underskottsgottgörelsen. Till den del avdragsbeloppet överstiger beloppet av inkomstskatten till staten, dras den överstigande delen av från kommunalskatten, sjukförsäkringens sjukvårdspremie och kyrkoskatten enligt förhållandet mellan dessa skatter. Avdraget kan inte göras från sjukförsäkringens dagpenningsspremie.

Om den skattskyldiges skatt inte räcker till för att göra hushållsavdraget eller om avdraget inte kan göras av någon annan anledning, får kostnaderna inte dras av i beskattningen för kommande år.

16 Hushållsavdrag hos makar

16.1 Makars avdragsrätt

Enligt 7 § i inkomstskattelagen avses med makar personer som har ingått äktenskap med varandra före skatteårets utgång. Inkomstskattelagens bestämmelser om makar tillämpas även på personer som under skatteåret fortgående levat i äktenskapsliknande förhållanden i gemensamt hushåll utan att ingå äktenskap med varandra och som tidigare har varit gifta med varandra eller som har eller har haft ett gemensamt barn.

Hushållsavdragets maximibelopp är personligt. Båda makarna kan få dra av maximibeloppet, om båda två har tillräckligt stora avdragbara kostnader. Avdraget beviljas till den del som den avdragbara delen av kostnaderna hos vardera maken överstiger självriskan 100 euro.

Enligt 127 c § i inkomstskattelagen beviljas makar hushållsavdrag på det sätt som de har yrkat innan beskattningen slutförts för det skatteår som avdraget gäller. Avdraget får inte överföras från den ena maken till den andra efter att beskattningen för skatteåret i fråga har slutförts. Om båda makarna yrkar avdrag på samma grunder, beviljas avdraget i första hand den make vars inkomstskatt till staten för förvärvs- och kapitalinkomster är störst efter gjorda skatteavdrag.

Om skatten för den make som har yrkat avdrag inte räcker till för att göra avdraget eller om det avdragsbelopp som yrkats överstiger den övre gräns som bestäms i lagen, drar skattemyndigheten av den icke avdragna delen från den andra makens skatt. Avdraget görs på samma sätt som om maken själv hade yrkat på avdrag. Enligt motiveringen i regeringens proposition (RP 140/2000) är syftet att avdraget inte i något fall ska bli mindre än om den andra maken skulle ha yrkat avdrag.

Exempel: Makarna A och B yrkar båda två på hushållsavdrag. Båda två har lämnat en utredning om de kostnader som utgör grunden för avdragsyrkandet. Hos A är de avdragbara kostnaderna 3 500 euro (8 000 euro x 45 % - 100 euro) och hos B 3 050 euro (7 000 euro x 45 % - 100 euro). A:s skatt är 20 000 euro och B:s skatt 15 000 euro. A och B får båda två ett avdrag på 2 400 euro.

Exempel: Makarna C och D yrkar båda två på hushållsavdrag. Båda två har 15 000 i skatt. Hos C är de avdragbara kostnaderna 2 825 euro (= 6 500 euro x 45 % - 100 euro) och hos D 800 euro (2 000 euro x 45 % - 100 euro). C beviljas maximiavdraget på 2 400 euro. Eftersom maximibeloppet överskrids, överförs det överskjutande beloppet 425 euro (2 825 euro - 2 400 euro) på tjänstens vägnar till beskattningen av D, som beviljas ett avdrag på totalt 1 175 euro (= 800 euro + 375 euro).

Exempel: Maken G har 10 000 euro i skatt. Maken E har ingen skatt överhuvudtaget, men har yrkat på hushållsavdrag och lämnat en utredning om kostnader på 800 euro (= 2 000 euro x 45 % - 100 euro). G har lämnat en utredning om avdragbara kostnader på 1 475 euro (= 3 500 euro x 45 % - 100 euro). Det belopp som inte kunde dras av hos E, 800 euro, dras av från G:s skatt. G får dra av totalt 2 275 euro.

Exempel: Makarna H och J har totalt 4 000 euro i kostnader som berättigar till hushållsavdrag. De vill att avdraget fördelas jämnt mellan dem. Avdraget för vardera maken blir 800 euro (= 2 000 euro x 45 % - 100 euro) eftersom självriskan dras av hos båda makarna. Om avdraget endast hade gjorts hos den ena maken, baserat på 4 000 euro i kostnader, skulle det totala avdraget blivit 1 700 euro eftersom endast ett självriskbelopp hade beräknats.

Bestämmelserna om makar tillämpas inte på makar som i syfte att avsluta samlivet bött separerade under hela skatteåret eller flyttat isär permanent under skatteåret. Dessutom är bestämmelserna endast tillämpliga om båda makarna är allmänt skattskyldiga i Finland.

16.2 Sambos och barns avdragsrätt

En sambo som inte har någon äganderätt till bostaden kan vara berättigad till hushållsavdrag om sambon har betalat avdragsgilla kostnader för en bostad eller fritidsbostad han eller hon använder. Möjligheten att enligt 16.1 ovan överföra avdraget mellan makar finns endast i fråga om personer som betraktas som makar vid beskattningen. Som makar vid beskattningen betraktas även sambor som tidigare har varit gifta med varandra eller som har eller har haft ett gemensamt barn.

Ett barn som bor hemma kan också vara berättigat till avdraget förutsatt att barnet har inkomster med vilka han eller hon har tagit del i de avdragsgilla kostnaderna. För att få avdrag ska den som yrkar på det kunna visa att han eller hon själv betalt avdragsgilla kostnader. För tydlighetens skull bör fakturan ange betalarnas namn eller var och en få en egen faktura på sin andel, om det finns flera betalare.

17 Finansierings- och avbetalningsavtal, presentkort och förskott

Man kan köpa arbete som ger rätt till hushållsavdrag av ett företag i samband med köp av t.ex. köks- eller badrumsinredning. I beskattningspraxisen har betalningsåret enligt avbetalningsavtalet varit avgörande för avdragsåret.

Genom att ingå ett finansieringsavtal kan finansieringen av utrustningen och installationsarbetet överföras till ett finansbolag. Finansieringsavtal kan jämföras med upplåning. Då anses avdragsåret vara året då finansieringsavtalet har ingåtts. Om arbetet utförs senare än året då finansieringsavtalet har ingåtts, anses avdragsåret ändå vara året då avtalet ingicks, om arbetet har hunnit utföras innan beskattningen för avtalsåret slutförts. Annars beviljas avdraget för året under vilket arbetet har utförts. Eftersom hushållsavdrag endast kan beviljas för arbetets andel ska finansieringsavtalet specificera denna andel.

Exempel: En skattskyldig ingår 2011 ett finansieringsavtal om 1 000 euro med entreprenören. Det avdragsgilla arbetet blir färdigt i juni 2012. Eftersom beskattningen för skatteåret 2011 slutförs först 31.10.2012 beviljas hushållsavdraget i beskattningen för skatteåret 2011. Om arbetet hade blivit färdigt efter 31.10.2012 skulle avdraget ha beviljats i beskattningen för året då arbetet blev färdigt.

Om den skattskyldige fått ett presentkort i gåva och avser betala avdragsgilla arbetskostnader med kortet kan denne inte få avdraget förrän arbetet har betalats. Den skattskyldige får alltså inte hushållsavdrag redan i samband med presentkortet. I dessa fall bestäms avdragsåret på samma sätt som vid finansieringsavtal.

Om den skattskyldige betalar avdragsgilla kostnader i förskott är utgångspunkten att betalningsåret också är avdragsåret. Här gäller samma förutsättningar som vid finansieringsavtal, att arbetsprestationen som betalningen gäller måste vara utförd innan beskattningen för året i fråga har slutförts. Om arbetsprestationen utförs efter slutförandet av beskattningen för betalningsåret måste avdraget vänta till året då arbetet har utförts. Om ett förskott av någon anledning återbetalas saknas rätt till hushållsavdrag för den återbetalda delen.

Exempel: En skattskyldig betalar 1 000 euro i december 2012 som delbetalning av ett renoveringsarbete. Arbetet utförs först 2013, men innan beskattningen för 2012 har slutförts. Den skattskyldige får hushållsavdraget i beskattningen för skatteåret 2012. Om arbetet hade utförts 2013 efter slutförandet av beskattningen för skatteåret 2011, skulle avdraget ha beviljats i beskattningen för skatteåret 2013.

18 Hur ersättning från försäkringsbolag påverkar avdraget

Den skattskyldige kan ha mottagit ersättning från ett försäkringsbolag för arbetskostnader som ligger till grund för yrkande på hushållsavdrag. Ett typiskt fall torde vara reparationsarbete efter en vattenskada, eldsvåda eller annan motsvarande skada. Enligt bestämmelsen om hushållsavdrag i 127 b § i inkomstskattelagen kan den skattskyldige dra av kostnader som han eller hon har betalat. Därför har den skattskyldige inte rätt till hushållsavdrag till den del ett försäkringsbolag har betalat ersättning som täcker dennes kostnader.

HFD:2008:55

En skattskyldig hade inte rätt till hushållsavdrag till den del som försäkringsbolaget hade betalt ersättning för det belopp som betalats för arbetet eftersom kostnaderna till denna del inte kunde anses vara kostnader som den skattskyldige hade fått betala. Skatteåret 2002. 127 a § 1 och 3 mom. i inkomstskattelagen.

19 Hur avdraget påverkar anskaffningsutgiften för tillgångar och kostnader för inkomstens förvärvande

19.1 Hushållsavdrag och bestämning av anskaffningsutgiften för bostad

Hushållsavdraget är ett separat avdrag i beskattningen och regleras av specifika bestämmelser i inkomstskattelagen. Kostnader som dras av som hushållsavdrag påverkar inte bestämningen av anskaffningsutgiften för tillgångar.

Den skattskyldige kan ha fått hushållsavdrag för underhåll och ombyggnad av en bostad eller fritidsbostad som denne använder och äger. När överlåtelsen av en sådan bostad inte är skattefri får den skattskyldige dra av utgifter som räknas till anskaffningsutgiften för bostaden från överlåtelsepriset. Enligt en allmän princip räknas utgifter för underhålls- och ombyggnadsarbete i bostaden till anskaffningsutgiften, även om hushållsavdrag redan beviljats för samma utgifter.

Den skattskyldige kan ha fått hushållsavdrag för underhåll och ombyggnad av en bostad eller fritidsbostad som dennes släktingar (enligt definitionen i 127 a § 5 mom. i inkomstskattelagen) använder och äger, men som den skattskyldige betalat. Sådana utgifter för underhåll och ombyggnad är inte till någon del avdragbara vid beräkning av överlåtelseskatten.

19.2 Hushållsavdrag och avdragna kostnader från hyresinkomster

Den skattskyldige kan inte få hushållsavdrag för underhåll och ombyggnad av en investeringsbostad som denne äger eftersom det inte är fråga om en bostad i eget bruk. Den som hyrt ut en bostad får dra av kostnader för reparation av bostaden som kostnader för hyresinkomsternas förvärvande om uthyrningsverksamheten kan betraktas som förvärvsverksamhet. I beskattningen har man utgått ifrån att uthyrning inte utgör någon förvärvsverksamhet t.ex. när bostaden hyrs ut till en nära släkting mot enbart bolagsvederlaget.

Hushållsavdraget utgör inte ett hinder för att dra av reparationskostnader även från hyresinkomsten, om bostaden är uthyrd till en släkting mot gängse hyra och kostnaderna för det utförda arbetet i bostaden får dras av som hushållsavdrag.

Om bostaden både är i eget bruk och uthyrd ska kostnaderna för underhåll och ombyggnad som gäller bostaden fördelas på eget bruk och uthyrningen. Hushållsavdrag kan beviljas för den andel av kostnaderna som avser eget bruk, men inte för uthyrningens andel. Avdrag för kostnader som avser uthyrningen kan yrkas från hyresinkomsterna. Om hushållsavdragets maximibelopp överskrids, får den andel av kostnaderna som avser eget bruk inte dras av från hyresinkomsterna.

Exempel: Ett rum i en bostadslägenhet är uthyrt i andra hand. De övriga delarna av bostaden är i eget bruk. Om golvbeläggningsen byts ut i hela bostaden hänförs det uthyrda rummets andel av kostnaderna till hyresinkomsterna. För denna del kan hushållsavdrag inte beviljas. Den andel av kostnaderna som hänför sig till eget bruk kan ge hushållsavdrag, om övriga förutsättningar för avdraget är uppfyllda.

Om endast golvbeläggningsen i det uthyrda rummet hade bytts ut i exemplet ovan, skulle hushållsavdrag för detta inte ha beviljats eftersom utrymmet inte var i eget bruk.

Exempel: Under året är en andelslägenhet uthyrd en viss period, tom en viss period och i eget bruk en viss period. Om lägenheten t.ex. är uthyrd 4 veckor, tom 40 veckor och i eget bruk 8 veckor, kan en 4/52-del av eventuella reparationskostnader dras av från hyresinkomsterna. Andelen som hänför sig till eget bruk anses utgöra 48/52-del av kostnaderna. För dessa kan hushållsavdrag beviljas, om övriga förutsättningar för avdraget är uppfyllda. Om lägenheten följande år är uthyrd 6 veckor, tom 34 veckor och i eget bruk 12 veckor, kan hushållsavdrag för reparationskostnader beviljas för andelen som hänför sig till eget bruk, 46/52-del, om övriga förutsättningar för avdraget är uppfyllda.

När ägaren tar en uthyrd bostad i eget bruk efter en årlig reparation, kan en viss andel av reparationskostnaderna anses hänföra sig till hyresinkomsterna. Den andel av reparationskostnaderna som hänför sig till hyresinkomsterna anses motsvara en proportionell del som beräknas utifrån hyrestiden och tiden i eget bruk. För den andel av kostnaderna som hänför sig till hyresinkomsterna beviljas inte hushållsavdrag, utan dessa kostnader kan dras av från hyresinkomsterna. För den övriga andelen av reparationskostnaderna kan hushållsavdrag erhållas. Kostnader för grundläggande renovering av bostaden efter uthyrning kan ge rätt till hushållsavdrag i sin helhet, om övriga förutsättningar för avdraget är uppfyllda.

Vid ombyggnad som föregår uthyrning av en lägenhet som tidigare varit i eget bruk anses alla ombyggnadskostnader hänföra sig till bruket som hyreslägenhet, och därmed kan hushållsavdrag inte beviljas för dessa kostnader. I sådana fall kan man dock anse att en del av kostnaderna för den årliga reparationen hänför sig till hyresinkomsterna och en del till eget bruk. Den andel av reparationskostnaderna som hänför sig till hyresinkomsterna anses motsvara en proportionell del som beräknas utifrån hyrestiden och tiden i eget bruk. För andelen som hänför sig till hyresinkomsterna beviljas inte hushållsavdrag, utan dessa kostnader kan dras av från hyresinkomsterna. För den övriga andelen av reparationskostnaderna kan hushållsavdrag erhållas.

19.3 Hushållsavdrag och kostnader för förvärvande av kapitalinkomster

Hushållsavdrag kan t.ex. beviljas för kostnader vid fällning av ett träd på egnahemshusets gårdsområde. Om den skattskyldige som låtit fälla trädet säljer det får denne också dra av fällningskostnaderna som anskaffningsutgift vid beskattningen av kapitalinkomster från försäljningen.

20 Yrkande på hushållsavdrag i beskattningen

Den skattskyldige måste yrka på hushållsavdrag i sin skattedeklaration. Avdraget dras av vid den slutliga beskattningen för det ifrågasvarande skatteåret. Hushållsavdraget kan beaktas redan vid förskottsuppbörden, om den skattskyldige yrkar på detta.

20.1 Hur hushållsavdraget beaktas vid förskottsuppbörd

Hushållsavdraget beaktas vid förskottsuppbörden (förskottsinnehållningsprocent eller förskottsskattens belopp) på kundens yrkande, om arbetet har utförts och avdragsgill lön och arbetsersättning redan betalats. Om arbetet grundar sig på ett avtal som gäller tills vidare, t.ex. ett långvarigt städavtal, kan hushållsavdraget för hela året beaktas vid förskottsuppbörden redan i början av året.

Förskottsinnehållningsprocenten på skattekortet kan ändras elektroniskt med hjälp av tjänsten Skattekort på nätet (www.skatt.fi/skattekort). Tjänsten ber om olika uppgifter som gäller hushållsavdraget. Om den skattskyldige yrkar på ändringen per telefon eller besöker skattebyrån, ska man be honom eller henne att lämna de nödvändiga uppgifterna. Verifikationer över kostnader eller andra utredningar om grunderna för avdraget (t.ex. vårdavtal) ska lämnas till skattebyrån endast i de fall då skattebyrån särskilt ber om dem.

- [Skattekort på nätet](http://www.skatt.fi/skattekort) (www.skatt.fi/skattekort)

I högsta förvaltningsdomstolens avgörande HFD:2012:21 ansågs det att en ändring av förskottsinnehållningsprocenten på den skattskyldiges begäran inte ger förtroendeskydd i beskattningen. Skyddet ges endast i svårtolkade och oklara ärenden där personen handlat enligt den praxis eller de anvisningar som skattemyndigheten tillämpar. Ändring av förskottsinnehållningsprocenten på grundval av hushållsavdrag är inte ett ställningstagande som binder skattemyndigheten vid den slutliga beskattningen.

Även om kostnader som ger rätt till hushållsavdrag beaktas vid förskottsuppbörden måste den avdragsyrkande ändå anmäla arbetskostnadernas slutliga och verkliga belopp för det aktuella året på den förhandsifyllda skattedeklarationen.

20.2 Yrkande på hushållsavdrag i den slutliga beskattningen

Från och med 2006 har fysiska personer fått förhandsifyllda skattedeklarationer. Den skattskyldige måste själv yrka på hushållsavdrag i den förhandsifyllda skattedeklarationen, om det korrekta avdragsbeloppet inte är förtryckt på deklarationen. Uppgifterna om hushållsavdragets preliminära belopp kan vara förtryckta i den förhandsifyllda skattedeklarationen, om den skattskyldige har anmält uppgifter om hushållsavdrag vid ändring av grunderna för förskottsskatt eller förskottsinnehållningsprocent eller genom tjänsten Palkka.fi (se 20.4 nedan för närmare information om tjänsten).

Alla har en skyldighet att kontrollera sin förhandsifyllda skattedeklaration och korrigera förtryckta belopp för hushållsavdrag, om beloppet inte motsvarar de verkliga avdragsgilla arbetskostnaderna.

Från och med 2009 kan skattskyldiga också lämna uppgifter om hushållsavdrag genom Skatteförvaltningens elektroniska tjänst Skattedeklaration på nätet, med vissa särskilda undantag.

- [Skattedeklaration på nätet](http://www.skatt.fi/skattedeklaration) (www.skatt.fi/skattedeklaration)

Skattskyldiga som inte använder Skattedeklaration på nätet kan yrka på hushållsavdrag genom att till den förhandsifyllda skattedeklarationen foga blankett nr 14A eller 14B. För arbetsersättning som har betalats för arbete i annat land inom EES-området än Finland måste man fylla i blankett 14C eller lämna in ett motsvarande intyg från skattemyndigheten i staten i fråga.

- [14A Hushållsavdrag för arbetsersättning som betalats till företag](#) (3086r)
- [14B Hushållsavdrag för lön som betalats till anställd arbetstagare](#) (3026r)
- [14C Intyg till den finska skattemyndigheten om hur ett utländskt företag sköter sina skatteförpliktelser](#) (3027r)

Verifikationer ska inte bifogas skattedeklarationen utan lämnas endast på skattebyråns begäran. Den skattskyldige ska spara verifikationerna under 6 år efter betalningsåret.

20.3 Yrkande på hushållsavdrag efter slutförd beskattning

Om den skattskyldige inte yrkat på hushållsavdrag i sin beskattning innan beskattningen för skatteåret slutförts eller om yrkandet inte har godkänts i beskattningen, kan han eller hon söka ändring i sin beskattning. Ändring söks genom att framställa ett skriftligt rättelseyrkande till skatterättelsenämnden. I praktiken ska rättelseyrkandet lämnas till skattebyrån. Den skattskyldige kan framställa ett rättelseyrkande inom fem år räknat från ingången av året efter det år då beskattningen för det ifrågavarande året slutfördes. Till rättelseyrkandet ska verifikationer för hushållsavdraget bifogas.

Exempel: Den skattskyldige har låtit utföra en renovering och betalat fakturan 2011, men glömt att yrka på hushållsavdrag. Beskattningen för 2011 blev slutförd 2012. Eftersom den skattskyldige kan framställa ett rättelseyrkande inom fem år från ingången av året efter det år då beskattningen av den skattskyldige slutfördes, kan denne framställa ett rättelseyrkande före utgången av 2017.

När makar har yrkat på hushållsavdrag vid den ordinarie beskattningen kan de inte längre söka ändring i sin beskattning när beskattningen för det aktuella året slutförts, om rättelseyrkandet endast gäller den inbördes fördelningen av det yrkade beloppet. Detta beror på att hushållsavdrag enligt 127 c § 2 mom. första meningen beviljas makar på det sätt som de har yrkat innan beskattningen slutförts för det skatteår som avdraget gäller.

Exempel: Makarna har i en förhandsifylld skattedeklaration 2011 yrkat på delat hushållsavdrag för 4 000 euro i arbetskostnader som de betalat till en förskottsuppbördsregistrerad företagare vid renovering av taket på deras gamla egnahemshus. Det året hade makarna inga andra utgifter som berättigade till hushållsavdrag. I beskattningen för 2011 beviljades de delat hushållsavdrag i enlighet med sitt yrkande. Därmed fick vardera maken 1 100 euro ($4\,000/2 * 60\% - 100$ euro) i hushållsavdrag.

Först efter slutförandet av den ordinarie beskattningen för 2012, 1.11.2013, upptäckte makarna att båda haft en självrisandel på 100 euro. De beslutade att framställa ett rättelseyrkande för beskattningen 2011 så att endast den ena maken yrkade på hushållsavdrag för 4 000 euro i arbetskostnader. Eftersom makarna hade yrkat på delning av arbetskostnaderna i beskattningen för 2012 och den sista dagen för verkställande av beskattningen för 2012 var 31.10.2012 godkände rättelsenämnden inte rättelseyrkandet.

20.4 Hushållsavdrag med hjälp av tjänsten Palkka.fi

Palkka.fi är ett gratis löneberäkningsprogram för hushåll och andra mindre arbetsgivare. Med hjälp av programmet kan hushållet beräkna den anställdes lön samt lönebikostnader. Tjänsten finns på adressen www.palkka.fi. För inloggning i den säkra och avgiftsfria tjänsten behöver användaren antingen nätbankkoder eller ett chipförsatt identitetskort.

Det är möjligt att få med hushållsavdraget automatiskt på den förhandsifyllda skattedeklarationen med hjälp av löneberäkningsprogrammet i Palkka.fi. Tjänsten kan även beräkna hushållsavdraget på fakturor (arbetsersättning) som betalats till ett företag eller en företagare som finns med i förskottsuppbördsregistret. Om hushållsavdraget är baserat på flera prestationer, kan användaren genom fönstret "Deklarationer och anmälningar" se hur avdraget ackumuleras under innevarande år.

Betalningarna som skapas i tjänsten innehåller betalningsmottagarnas, Skatteförvaltningens och försäkringsbolagens kontonummer, referensnummer och förfallodagar. Användaren kan även skriva ut lönespecifikationer till anställda genom tjänsten. Dessutom kan man sköta anmälningar och deklarerationer som ska lämnas in till Skatteförvaltningen och pensionsförsäkringsbolagen. Ansökan om olycksfallsförsäkring och löneanmälan för anställda ska skötas separat enligt överenskommelse med skadeförsäkringsbolaget.

Ytterligare information ges på webbplatsen Palkka.fi samt i telefonrådgivningen, på svenska 020 697 035 och på finska 020 697 034. Telefonsamtal besvaras kl. 9–16.15. Samtalspriset bestäms enligt uppringarens eget abonnemang.

- [Palkka.fi](http://www.palkka.fi) -tjänsten (www.palkka.fi)

20.5 Hushållsavdrag på arbetsersättning som betalats för arbete inom EES-området

Hushållsavdrag beviljas också företagare, företag och allmännyttiga samfund på ersättning för avdragsgillt arbete som betalats i annan form än lön i situationer där tjänsten erbjuds i annan stat inom det Europeiska ekonomiska samarbetsområdet (EES) än Finland. Då ska den skattskyldige visa att den som prestationen betalas till har inga sådana försummelser som avses i 26 § i lagen om förskottsuppbörd. Vid bedömning av avdraget anses som försummelser enligt 26 § i lagen om förskottsuppbörd väsentliga försummelser i samband med betalning eller deklaration av skatter eller i bokföringen. Den skattskyldige kan lämna utredningen på Skatteförvaltningens blankett 14C eller med annat intyg som skattemyndigheten i staten i fråga har givit. Den skattskyldige kan visa uppfyllda villkor till avdrag också så att den som fått ersättning för arbete är införd i staten i fråga i ett register som motsvarar förskottsuppbörsregistret i Finland. Ett register i en annan stat kan anses motsvara Finlands förskottsuppbörsregister, om villkoren för införande i och avförande från registret i fråga i huvudsak är desamma som i Finland.

- [14C Intyg till den finska skattemyndigheten om hur ett utländskt företag sköter sina skatteförpliktelser \(3027r\)](#)

Avdraget kan fås retroaktivt för arbete i annan EES-stat fr.o.m. 1.1.2007 om villkoren för avdraget uppfylls. För att få avdraget retroaktivt förutsätts det att den skattskyldige lämnar ett rättelseyrkande inom utsatt tid. Fristen för rättelseyrkandet är fem år räknat från ingången av året efter det år då beskattningen slutfördes. Sökande av ändring som gäller år 2007 ska således lämnas in senast till slutet av år 2013. Om rättelseyrkandet se närmare ovan punkt 20.3 Yrkande på hushållsavdrag efter slutförd beskattning. Till yrkandet ska bifogas den utredning som nämns i detta kapitel skatteårsvis.

Bestämmelserna om beviljande av hushållsavdrag på löner som betalats utomlands har inte ändrats. Se närmare ovan punkt 13.4.2 Lön utomlands.

21 Betalning av arbetsgivarprestationer samt årsanmälan

Hushållet ska betala in förskottsinnehållningarna och arbetsgivares socialskyddsavgift på Skatteförvaltningens konto före den 12 i den månad som följer efter lönebetalningsmånaden. Anvisningar för anmälan och betalning:

- www.skatt.fi/skattekonto
- [Betalning av arbetsgivarprestationer på skattekontot - hushåll](#)

Om arbetet som berättigar till hushållsavdrag har utförts av en anställd person i arbetsförhållande, ska en årsanmälan om de under kalenderåret utbetalda lönerna lämnas. Rekommendationen är att anmälan lämnas in genast när arbetsförhållandet har upphört. Anmälan ska lämnas in senast före utgången av januari året efter lönebetalningsåret.

Hushållsarbetsgivare som använder personbeteckning kan lämna in årsanmälan till Skatteförvaltningen elektroniskt på en webblankett (se närmare om elektronisk deklarering). Arbetsgivaren kan logga in på tjänsten med sina personliga nätbankkoder eller med ett chipsförsedd identitetskort. Årsanmälan kan även lämnas in på pappersblanketten 7801r.

- [Elektronisk deklarering](#)
- [Årsanmälningsblanketter och anvisningar](#)
- [Arbetsgivarens eller prestationsbetalarens årsanmälan \(7801r\)](#)

Årsanmälan ska lämnas in även om någon förskottsinnehållning inte har verkställts, om lönebeloppet som betalas till arbetstagaren är minst 200 euro under kalenderåret. För en arbetsgivarering ska personen som sköter arbetsgivarskyldigheterna åt de andra i ringen lämna in årsanmälan i sitt namn. Om arbetsgivareringen har ett FO-nummer ska den lämna in årsanmälan med FO-numret.

Ledande skattesakkunnig Tero Määttä

Överinspektör Petri Manninen

Sidan har uppdaterats senast 3.2.2014